

മാനസപൂജ

(1980)

ഉള്ളടക്കം

<p>പ്രണതബാഷ്പം*</p> <p>അ പത്മപാദൻ*</p> <p>അ സന്നിധിയിൽ</p> <p>അ കടകോൽത്തുള്ളയില്ലട</p> <p>അ രണ്ടു രാത്രികൾ</p> <p>അ രക്തപ്രസാദം</p> <p>അ നിരതിലെ നിമിഷം</p> <p>അ വിഷുപ്രമേഖം</p> <p>അ കുംഭപാകം</p> <p>അ പല്ലുകുത്തി</p> <p>അ സംശയം</p> <p>അ ആകാശകുസുമം</p> <p>അ ചാകം</p> <p>അ ഭാഗ്യവാൻ</p> <p>അ ദാമോദരൻ</p> <p>അ പ്രതിമാപ്രഭോധം</p> <p>അ അസഹ്യത</p> <p>അ നിരനായിങ്ങനെ</p> <p>അ വിശ്വാസം</p> <p>അ അക്ഷരക്രമം</p> <p>അ ചിരഞ്ജീവി</p> <p>അ വേദൻ</p> <p>അ തൊഴുന്നിലെ മറന്നു</p> <p>അ ജ്യോതിർലിംഗം</p> <p>അ പരീക്ഷ</p> <p>അ ഏകാവലംബം</p> <p>അ പുഷ്പകവിമാനത്തിൽ</p> <p>അ ചമട്ടിയില്ല</p> <p>അ വീടു വേണമോ?</p> <p>അ കാലഹസ്തയം</p> <p>അ ശംഖിൽനിന്ന് ഒരു പുഡി</p> <p>അ ചർമ്മിതചർമ്മം</p> <p>അ ഒരു നാടോടിക്കമെ</p> <p>അ കൂ ഭവാൻ?</p> <p>അ ക്ഷീരപദ്മനിർവ്വതി</p> <p>അ വിദ്യാരഥം</p> <p>അ പ്രാണാധാമം</p> <p>അ മലകയറ്റം</p> <p>അ പുതിയ പുരാവസ്ത്വം</p> <p>അ ഹംസവും പുലിയും കൊറുനാടും</p> <p>അ മൺവർക്കാർ</p> <p>അ കേരളത്തപ്പൻ</p>	<p>അ കടകബാരൻ</p> <p>അ കല്പകക്കുന്നവർ</p> <p>അ ചന്ദ്രപടികൾ</p> <p>ഭാഗ്യവതി</p> <p>അ കാലത്തിന്റെ കടക്കമ</p> <p>അ കുറ്റിപ്പുറിസ്മരണ</p> <p>അ എക്സ്റ്ററേ</p> <p>അ ഭിവാസ്വപ്നം</p> <p>അ നിളയിലെ നിർവ്വതി</p> <p>അ ഭാരതപ്പുഴയിൽ</p> <p>അ ഹോരയും തൊനും</p> <p>അ പിപീലിക</p> <p>അ നൃത്തപ്പാലം</p> <p>അ സ്വാമിയാർ മുത്തപ്പൻ</p> <p>അ വിപരുയം</p> <p>അ ഒരോന്നപ്പോഴ്</p> <p>അ അൾസേഷ്യന്റെ കുര</p> <p>അ ഗജപ്രണയം</p> <p>അ സംയമം</p> <p>അ മുത്തപ്പുന്റെ മുത്തം</p> <p>അ അപരാധഭോധം</p> <p>അ മാതൃസന്നിധിയിൽ</p> <p>അ മാസ്തി</p> <p>അ സീതത്താളി</p> <p>അ കുളിയും കുറിയും</p> <p>അ ബുഷ്മത്സത്യം</p> <p>അ പർബതേവനം</p> <p>അ കുട്ടാരാണാൻ മുണ്ട്</p>
---	--

പ്രണതബാഷ്പം*

സ്വിതലിനിടയിൽബുവാൻ മുഴു-

മിച്ചു ജീവിതയാത്രയെ—
നേംബി വാസരമെത്തവേ, വെടി—
കൊണ്ട് സൃകരമായി ഞാൻ
വീതബോധമിരച്ചുപാണ്ടു കി—
തച്ചുവന്നു തവാംഗലിയിൽ
കേതുപുണ്ട് പതാകയായ് നിപ—
തിച്ചതിപ്പോഴുമോർപ്പു ഞാൻ.

എനിനിത്തല പൊക്കി നോക്കിടുമി—
ജജഗത്തിനു നേരെ ഞാൻ,
എന്നു വറ്റിടുമെന്തേ കണ്ണിലു—
ഒന്നിടും ബധവാശികൾ,
എന്നു ഞാനറിയും ഭവാൻ നര—
കാശി താണ്ഡിയ നാർകളിൽ—
തതനെന്നയും മിച്ചിനീരോലികരെ
തീണ്ടിടാതെ ചിരിച്ചതും?

എത്ര തെറുകളാണറിണ്ടുമ—
റിണ്ടിടാതെയുമിജ്ജഗൽ—
ചീതയാത്രയിലെന്തേ മുഖത
ചെയ്തതെന്നറിവില്ല മേ;
തത്തിയില്ലതിലോന്നുമുജ്ജല—
ചാകവാളസമം ഭവൽ—
ചിത്തശുഖിയിലെന്നുമാത്രമ—
റിണ്ടിരുന്നു സദാപി ഞാൻ.

പത്രമപാദന്മ*

അരുദേഹത്തിൻ വേർപ്പാ—

ടവിഷ്യഹ്യും; പദ്മപാദനീ ഞാനോ?
ഗുരുചരണത്തിൽ നമിച്ചി—
ട്രാരുമട്രന്നശു ഞാൻ മരയ്ക്കട്ട.
അദ്ദേഹത്തിൻ ന്യൂനേഹം
പ്രസരിച്ചുംകൊണ്ടിരുന്ന ലോകത്തിൽ
എത്താരു കണ്ണീരാറ്റിൻ
കടവത്തും ഞാന്യീരനായില്ല.
അദ്ദേഹത്തിൻ വിളി കേ—
ടലകളില്ലുടെക്കിതച്ചു കാൽക്കീഴിൽ
തത്തന്നിമിഷ്യാദ്ധിന—
തതാമരമലർപ്പൊന്തിവന്നതെന്ന് മികവോ?
അമ്മയുമഴുന്നുമായി—

ട്ടേനെന്നുവിച്ച ധർമ്മശാസ്ത്രാവേ,
എങ്ങനെ പുലരേണ്ടു എന്ന്
നങ്ങയിൽനിന്നു വീണ ലോകത്തിൽ?

ചുണ്ണാണിവിരത്തുനേപ്പു,
പെരുവിരലുറ്റതുരുളിനാലും!
ഭവിതവ്യതയിൽ പ്രസർ-
ക്കാവു മത്സ്യേഹകിരണമാമരണം.

സന്നിധിയിൽ

ദിനം പമാനഭാരതത്താൽ കുന്നിയും ശിരസ്സുമാ-
യാഗതനായി നിൽപ്പേൻ
ആപാതനിർമ്മല കാരുണ്യരുപിണി,
അങ്ങതൻ തൃപ്പൂദത്തിൽ.
ആവതില്ലൊലെൻ കണ്ണുകൾക്കു ഭവ-
ദാനന്ദശാഖയികൾ
ആക്ളംമാനാസം നീതികളിക്കുവാ-
നപമാനഭാരവായ്പാൽ.
തളരുന്നു ഹാ എൻ വിയർപ്പിൽ കുളിച്ചിതോ,
തലചുറ്റി വീണിടുന്നു:
ആണൈല നിന്മവബ്രഹ്മിയിൽ എന്നകിലും
പുണ്ഡു നിന്മപാദപദ്മം!

കടക്കോൽത്തുളയിലുടെ

ഒ പ്രക്ഷേഖയിന്നു പിന്നിലോതിക്കൻ തുണ്ണും ചാരി
നിദ്രപുണ്ണീടും വേനൽച്ചുടിരു മല്ല്യാഹനത്തിൽ
വെണ്ണൂലങ്ങളിൽ ചീറിനീങ്ങാതെനീങ്ങീലെത്ര
വെള്ളിയിൽ വാർക്കപ്പുട്ടപക്ഷികൾ വിമാനങ്ങൾ!
ഇല്ലത്തെ 'കുളങ്ങരവഴി'യിൽ കണ്ണും തുറി-
ച്ചില്ലയോ വട്ടവിന്ദുംയുരപ്പുതു കണ്ണു?
പിന്നയാച്ചീരും കഴുക്കരു വൻപള്ളയ്ക്കുള്ളിൽ
ചെന്നിരുന്നൊന്നാമതായ ഭൂസ്വപർശം വെടിഞ്ഞപ്പോൾ
തെട്ടലിൽ പേടിപ്പേണ്ടി തിരുക്കീലയോ കാതിൽ,
കെട്ടിയില്ലയോ പേടിതേരാൻവാനുമരക്കെട്ടിൽ?
ഇരിപ്പു തനിക്കുള്ള ലൈഹ്‌ബെൽട്ടിന്റെപുരത്തനു
ധരിക്കെസ്സുമാധാനമായവനെക്കിൽക്കുടി
മുത്തുൾ ചൊല്ലാറുള്ളതോർത്തുപോയ്: സർപ്പത്തിരു മുഖം
മെത്തമേലാണ്ടു വിഷ്ണു വാഴുന്നു ഏവകുണ്ഠന്ത്തിൽ!
പിന്നയോ, പുറതേക്കു കണ്ണയച്ചപ്പോൾ കണ്ണാൻ:
മന്നിലെച്ചതുരംഗകളുത്തിൽ കാലാള്ളന-
തേർക്കുതിരകളോടെ കൃഷിവാണിഡ്യർമ്മ
പ്പോർക്കലികൊൾവു നിന്റുഹായപ്പരുഷം താഴെ.

അപ്പോഴേയ് കൈയെറ്റേം കരുകളിൽ കുടുങ്ങിയി-
ടാവണം എടക്കേപ്പായാക്കേമാരം പലവട്ട-
മെകിലും വെകുണ്ടംത്തിലിരിക്കും ദിവ്യപ്രേമ-
മംഗളസ്വരൂപത്തന്മരിച്ചില്ല, നാലിനോ?

ഉംഗം

കാളവണ്ണികൾപോലെ പഴക്കീ വിമാനങ്ങൾ;
പാലുമായ് പുലർച്ചയ് കൈൻ പട്ടണത്തിലെ വീട്ടിൻ
വാതിലിൽ മൃട്ടം ശ്രാമകന്ധകമാരപ്പോലെ
സാദരപരിചയംഭാവിനികളായ്ത്തീർന്നു
വായുവിൽ സ്വാദിഷ്ഠാനം വിളന്പിത്തരുമാതി-
ഡേയികൾ; സാധിപ്പിക്കേം ഭാഷയ്ക്കു ചേരുമമട്ടി-
ലായി വായിലെ മാംസപേശിതൻ ചുള്ളുക്കങ്ങൾ;
അപ്പോഴും നാരാധാരം, മറന്നില്ല ഞാൻ നിന്നെ!
എങ്ങനെ മരക്കും? എന്ന കീഴയിൽ നാലക്കങ്ങൾ
തിങ്ങിട്ടും ടിക്കരെറ്റംബാർക്കേഷൻകാർധയുകളുമു-
ണ്ണകിലും ചായകാശില്ലാതെയല്ലോ ‘ദേഹാ’മി-
ലെത്തേണ്ടു നിശീലത്തിൽ? എത്തിരേക്കുവാനില്ലോ-
രുറുവനപ്പോളുക്കിൽ....കടക്കോൽത്തുളയിലു-
ടിട്ടിറുവീഴാൻ തുടങ്ങുകയായ് തിരുനാമം!
കടവായയിൽത്തങ്ങിനിന്നില്ല പിന്നപ്പാവം
മടവാരുടെ ചായം തേച്ചു നീശ്രവം വരങ്ങുവാനില്ലോ
തന്നെബോളാകാരമാം ശീമമായുരും, തൊന്ത്രിൽ
തങ്ങിനിന്നില്ലാ കുർത്ത പെരിഞ്ഞീരകക്കെപ്പും!

രണ്ടു രാത്രികൾ

(1) ലമുടിയെന്നുയിൽ നക്കിയതാരെ-

നുലയും കുരിരുൾ മല്ലുത്തിൽ
കുറച്ചിരകട്ടി വീണ്ടും വീണ്ടും
കുറുന്ന നോവുകളേൽപ്പിയ്ക്കെ
ഇന്നലെ രാവിൻ നെഞ്ചിൽ സെൽവിൻ
ചിന്നിയ ഹൃദയം യാച്ചിട്ടും;
“മരിച്ചു തരുവിൻ ദയവായുടനേ
മരിച്ചുതരുവിൻ കുറകളേ!
പീറപ്പുന്തകമില്ലിക്കാണും
പീഞ്ഞപ്പേട്ടിച്ചട്ടിൽ
നഷ്ടയുവത്രസപ്പനവിയർപ്പുകൾ
പെറുവയാണീ രത്നങ്ങൾ!
മരിച്ചു തരുവിൻ ദയവായുടനേ
മരിച്ചുതരുവിൻ കുറകളേ!”

ഉംഗം

ഇന്നോ ചുല്ലും കൊണ്ടാരു സൃഷ്ടന്
വന്നെത്തുന്നു മുൻകുള്ളിൽ;
തുതെതറിയുന്നു ചിരകടിബഹളം
തുവിയ കുറുവമാകെ.

ഉംഗം

പാതിരയായോ വീണ്ടും? കണ്ണുകൾ

വാതിലാടയ്ക്കുന്നില്ലോ!
 കട്ടിബെയറ്റിൽ ചട്ടതിനേൽ
 കുത്തിയിരിക്കും സംസ്കാരം,
 കണ്ണുതുറിക്കും നിഴ്ദിബ്ബദയുട
 കാതിൽ പറവു, കേട്ടില്ല?
 “പനയോലകളിൽ പാർത്തവരല്ലോ
 പണഡാരുകാലത്തീ ഞങ്ങൾ
 കുറകളന്നും ഞങ്ങളെ നക്കി-
 കുടിയിരുന്നു പാവങ്ങൾ.
 അതിലൊന്നായ ഭവാനേപ്പുകേഷ
 അന്നപരിഷ്കൃതർ കൊന്നീലാ.
 അവരെക്കാളും മികവുറ്റവനേ,
 അങ്ങനെന്തിനിപ്പണി ചെയ്തു?”
 ൗഗ്ര
 വാതിലാപ്പിൽ ദയവായുടനേ
 വാതിലാപ്പിൽ കണ്ണുകളേ!

രക്തപ്രസാദം

രിനുവോ മുസൽമാനോ ക്രിസ്ത്യൻ ചിന്തി, വിശ്വാ-
 സാസ്യകാരത്തിൽ ദേവാലയങ്ങോപാനത്തോളം
 പൊന്തിയ നാരകതസാഗരം? തോണിക്കൊന്തിൽ
 മന്ത്രിയോ പുലർച്ചുയ്ക്കു വന്നതു പുജാരിയോ?
 ആരുമാവട്ട, ദേവൻ സുക്ഷ്മദർശിനികൊണ്ടാ-
 ചേയ്യരതനണിയല്ലുവരെയും നിരീക്ഷിച്ചു,
 അക്ഷമം തോണിക്കുള്ളിലെമരും ജീജ്ഞാസുക-
 ഉക്ഷയസഹസ്രനാമങ്ങളാൽ വിളിച്ചിട്ടും!
 ൗഗ്ര
 ഒടുവിൽ പകലോളിമങ്ങവേയെഴുന്നേറ്റു-
 നെടുവീർപ്പിട്ടു ദേവൻ, ആഗതരനേഷിച്ചു,
 “നിന്നിരുവടക്കിപ്പോളിയാ: മരിച്ചതു
 ഹിന്ദുവോ മുസൽമാനോ കുടുതൽ, ക്രിസ്ത്യാനിയോ?”
 “അവരാരെയും കണ്ണടത്തില താൻ.” ദേവൻ ചൊല്ലി,
 “ഉപിടെക്കണ്ണേന്നുമെബീയുമോവും മാത്രം!”

നിരത്തിലെ നിമിഷം

നിടിൽ പോകാൻ കാൽ കുഴയുന്നോ-
 ജ്ഞാദ്രോഹിക്ഷ വരുന്നു.
 റോട്ടിൻ നടുവിൽ മുഴക്കെയുടനേ
 നീട്രിക്കാണിക്കുന്നു.
 “എവിടെപ്പോണാം?” “ബൈംൻവേദ്ധുഷനിൽ.”
 “എന്നാൽ ചാർജ്ജാരുരുപ്.”
 “ഒരാഴ്ചമുസുവരേയ്ക്കും മുക്കാ-

ലുറുപ്പികയ്ക്കേ പോയി.”
 “സാറിപ്പോൾ പഞ്ചാര കലർത്തിയ
 ചായ കൂടിക്കാറില്ലോ?”
 വെള്ളക്കാപ്പിക്കരീയാൽ പേരു-
 നാല്ലോ നാവൊരു മാത.
 പരന്ന മാനത്തിനേമലുഡേ
 പറന്നിതോട്ടാറിക്കശ
 ഓടുകയായ് രീവണ്ടിയുമകല-
 തേതാട്ടാറിക്കശരീരാടാപ്പോ.

വിഷ്ണുപ്രമോദം

ഒറ്റമ്മയുണ്ടാ പുത്ര കൊന്നക്കാടുകളിൽ പോക്കുവെയ്ല-
 തേതാടിച്ചാടിപ്പുവരുത്ത സുവർണ്ണകാലം?
 എത്ര മത്താപ്പുത ചീനപ്പടക്കവും പുത്രതിരിയും
 കുത്തിയില്ലാക്കാമാരത്തിൻ ചങ്ങാതിക്കുറിൽ?
 അനു വിരൽ പൊള്ളിയ നിൻ കരച്ചിലിനുമമനൽകി
 നിന്നെച്ചിരിപ്പിച്ചവനെ മിനുപോയോ?
 ചൊന്നാമരക്കാലടിയിൽ തിരഞ്ഞെ മുജ്ഞാരിക്കരെ ഞാൻ
 ദന്തച്ചവണകാണ്ണല്ലീ പരിച്ചുതനു?

ഉഖ്യാ

ആരോടാണീ ചോദ്യമെല്ലാം? നാഗപ്പുരോ ജയപ്പുരോ
 വേറെയെങ്ങാണേഡാ നിൻ സൗമ്യമുവമിന്നാവോ!
 പട്ടണത്തിൽനിന്നു വന്നിട്ടെന്തു മാനം ബന്ധിരഞ്ഞി
 കട്ടവിണ്ട വയലിലുടുലാത്തിട്ടുനു.
 വേലിക്കൽ സുവർണ്ണഹാരഭൂഷിതയായ് ത്രിസന്ധ്യത
 നാലവാലത്തിലെക്കൊന്ന ചിരിച്ചു നിൽപ്പു
 ഇന്നലെപ്പുതുമഴയ്ക്കീ പുരാതനഭൂമിയിൽനി-
 നുനമിച്ച പരിമളം തുടിപ്പു നീജെ
 പോയ വിഷ്ണുപ്രമോദങ്ങളാടിവന്നീ മുഹൂർത്തത്തിൽ
 വായുവിനെപ്പുണ്ടുനെത്തന്തിനാണാവോ!

ഉഖ്യാ

ആരോടെന്നില്ലാതെ ചോദ്യം പൊന്തിയതു പൊറുത്താലും
 ദുരന്തുള്ള മെൽവിലാസമില്ലാത്തവാളേ!
 അമധ്യായമുമയായി ധന്യതയിൽ പുലർന്നാവു
 ആയിരം പുർണ്ണിമയിൽ നിൻ മുവപ്രസാദം.

കുംഭീപാകം

കാൺിർക്കെടലിൽ മുങ്ങിക്കൊണ്ടരിക്കും പാതിരാത്രികൾ
 കണ്ണാടിപ്പോട്ടിലോ കണ്ണു കരയുന്ന മുഖാകൃതി?
 കണ്ണട്ടുകൈം പോക്കുവെയ്യലേറ്റുരുകിപീഡവേ
 നക്ഷത്രത്തിൻ മൊട്ടുസുചിയിട്ടതാപ്പാതിരാത്രികൾ.
 മനസ്ഥിതപ്പുലരിയിൽത്തെത്തരുവോടിക്കിതയ്ക്കവേ

ഓരത്തുടക്കുനിശ്ചത്തു പോയതാപ്പാതിരാത്രികൾ.
 പാതയിൽക്കെത്തിട്ടും കീലിൽപ്പാപ്പാസ്സുരുകിവീഴ്കയാൽ
 പൊള്ളജ്ഞങ്ങൾ നർത്തനം ചെയ്ക്കേണ്ടാപ്പാതിരാത്രികൾ.
 പാതിരാത്രികളേ, ദിവ്യൻഗേഹത്തിന്റെ വിയമുവം
 അളുകിലിട്ടച്ചുള്ളിൽ തേങ്ങിട്ടും നിങ്ങളോ വിധി?
 എന്നായാലുമുടയ്ക്കില്ലീക്കണ്ണാടിത്തുണ്ടിലെ കഷണം-
 അതിലെഖർമ്മവെരുപ്പും തെളിപ്പാടിത്തൻകിലും!

പല്ലുകുത്തി

“**ഒപ്പള്ളിക്കാണണാരു പല്ലുകുത്തിയുണ്ടാക്കിത്തനാൽ**
നല്ലു നീ,” തടാനെക്കണ്ണംതിയ ദിനം ചൊന്നേൻ.
 അവനോ പിറ്റേനത്തപ്പുലർവേളപോൽ വന്നേൻ
 സവിധത്തിലാ വെള്ളിക്കാണിക്കെ സമർപ്പിച്ചു
 പല്ലുകുത്തിയുമായ് ഞാൻ ചെല്ലവേ കണ്ണാടിയി-
 ലുള്ള മർപ്പതിബിംബം സാകുതമോർമ്മിപ്പിച്ചു,
 ‘മാറ്റണം സ്വന്തം തൊണ്ണു കുത്തിയതന്നുമാരെ
 നാറ്റിക്കും വ്യവസായ’ മെന്നോരു പഴമൊഴി.

ഉംഗം
 തൊണ്ണിലെ വാർദ്ധക്യത്തിൻ കോടരങ്ങളിലൊളി-
 കുന വിട്ടകൾ തരിപ്പാക്കുകളാനോന്നായി
 പുറത്തെക്കടക്കത്തിൻ കൈവെള്ളയിൽ നിരത്തവേ
 ചിതിച്ചാനതുതനെ നോക്കിനിന്നിട്ടും തട്ടാൻ.
 ആരാഞ്ഞതൻ, “ചിതിക്കുന്നതെത്തു നീ?” അവൻ ചൊന്നാൻ,
 “അടയക്കാത്തരിയല്ലിത്തെയും പൊന്നാണല്ലോ!”

സംശയം

ഭുഡാസനനായ് പുടവത്തുനിൽ
 ദുഃഖജ്ഞാല പിടിക്കുന്നോൾ
 ധർമ്മാധർമ്മാരണ്യ തമസ്സിൽ
 ഘർമ്മാംബുവിൽ ഞാൻ മുഴുകുന്നോൾ
 മുനിഡൈയരയാൽക്കാപിലിപ്പു
 മുനിജനമാനസസഞ്ചാരി.
 മുരളികയുതി രമിക്കുകയല്ലോ
 മുവുലകിൻ മുലാധാരൻ.
 തുണിലിരുന്നു തുരുന്നിലിരുന്നേൻ
 പ്രാണനെ മുകരും പ്രണയാന്നൻ.
 പഞ്ചമരാഗം വീണാൻ സിരയിൽ
 പഞ്ചാമൃതമോ വഴിയുന്നു?
 നാവിൽച്ചുറുനാവിൽത്തിരുനാമം,
 ജീവനിലാക്കത്തിരുമയുരം!

ഉംഗം
 ഓടിച്ചുനാച്ചേവടി പുണാൻ

പാടുപെടുന്നോളാവട്ട്,
 നിഷ്പമലകാമനറിഞ്ഞെൻ; ലഹരിയിൽ
 നിശ്വലശിലയായ്പ്ലോയല്ലോ!
 എന്നു തുടയ്ക്കുമഹല്യാശിലയുട
 കണ്ണീരാത്തളിർക്കെകയാവോ,
 അഞ്ചജനവർണ്ണൻ വെചിയും തന്റെ നി-
 രഞ്ജനഭാവമിതെന്നാവോ!
 ഇന്ന മരവിപ്ലോ മോക്ഷം, കണ്ണാ,
 ഇന്ന മരവിപ്ലോ സായുജ്യം?

ആകാശകുസുമം

അസകാരത്തിലെന്നാത്മാവുറങ്ങിയ
 ബന്ധുരബാലകാണ്ഡംകിളിവാതിലിൽ
 തള്ളിപ്പെന്നത്തിമുട്ടിക്കൊണ്ടുനമ്മാം
 വെള്ളിച്ചിറകിട്ടിച്ചു ഹേ, നിത്യതേ,
 എന്നയൽക്കാരൻ പറപ്പിച്ചു വെണ്ണപിരാ-
 വെനേ നിരുപിച്ചു പെട്ടെന്നു നിനെ ഞാൻ.
 ഇന്നു നിൻ വെള്ളിച്ചിറകൻ തൃതീയമാം
 കണ്ണിനു കർപ്പുരനിർവ്വതി ചേർക്കില്ലും
 ‘കേമി’യാമീ മണിക്കണ്ണമൺഡയതിന്
 ഭീമശ്രദ്ധില്ലുമള്ളു കുറിക്കയാൽ
 എന്നുപബോധതലത്തിലെൻ മാംസ്യം-
 കനുഹരംങ്ങൾക്കാനുഴിറ്റാടെ
 ചുററിപ്പുറനു തളർന്നു പഠിക്കുന്നു
 തൊട്ടാൽപ്പുടകിയും മഹാവ്യസനങ്ങളിൽ:
 എന്നു നീ വന്നെത്തുമഞ്ചുവാതിൽക്കല്ലു-
 ദന്നു നിരത്തു തുള്ളുവുമെൻ ശുന്നത?
 എന്നുമാവട്ട, യാകാശകുസുമമാ-
 ണനേവരേയ്ക്കെൻ്റെ സുന്ദരകാണ്ഡവും!

ചാക്രം

പിജയത്തിൻ കൈകളിൽ ചുറ്റിക്കരിങ്ങുന്നു
 വിദ്യുത്യമൊരു ചാക്രം.
 ഒരുമാത്രപോലും കുക്കത്തിൽനിന്നുതു
 വിരമിച്ചതോർമ്മയില്ലാർക്കും.
 കണ്ണിനക്കത്താരു കണ്ണുള്ളവർ ചില-
 രഹനാൽ പാവതുണ്ടവാ:
 “തിരിയുന്നോൾ വർത്തുളമെക്കില്ലുമിച്ചകം
 തിരിയാതിരിക്കേച്ചുതുരും.”

ഭാഗ്യവാൻ

പിതിരാതിയിലെ ഷ്പടിൽ ഡ്യൂട്ടി നോക്കുന്ന ദേവമേ,

ഭാഗ്യശാലികളിൽ ഭാഗ്യ ശാലിയെന്നൊരു മർമ്മരം

കവിൾക്കൊള്ളുന്നതാർപ്പോജൈനെക്കാണുന്ന മാത്രയിൽ,

വിമാനത്താവളം തേച്ചുകഴുകും തുപ്പുകാരനോ,

തീവണ്ടിപ്പോർട്ടറോ, സാക്ഷാൽ ബന്ധുക്കണ്ടക്കർകുടിയോ?

അവർ കാണുന്നതെൻ്നെകയിൽ വനുവീഴുന്ന നാണയം;

കണ്ണു ഞാൻമാത്രമെൻകെയിലുരുകിപ്പോയ നാണയം.

തുറന്നാൽ കഷ്ടമേതാനന്തതിലെപ്പൊന്തുകൾിലും

കണ്ണുനീർക്കടൽ കണ്ണനിൽത്തനെ ചുളുക്കയോ ഭവാൻ?

ഉമിനീർത്തുള്ളിപ്പോലെനാകാശഗർത്തത്തിൽനിന്നുടൻ

നിമിഷങ്ങളിലിറ്റിറുവീണു നിന്നനാമമല്ലയോ!

ഉഹു

സിമർഗ്ഗുകോട്ടൻ മുന്നാംനിലയിൽ ഗുഹയിൽ സ്വയം

അരിയിട്ടു തിളപ്പിച്ചതിളംചുടാൽ കുടിച്ച ഞാൻ

ഉണർന്നതുമുതൽക്കെത്താഴത്തിലെത്തുപെടുംവരെ

ഉതിർന്ന ചുടുവേർപ്പാകെ വറ്റാതെത്തനെ നിൽക്കിലും

നന്ദി! എന്തൊക്കെയായിട്ടുമെന്നിൽ ചുളിയിൽപ്പു നീ!

മുറുതെതക്കിണറിനുള്ളിൽ നിഴ്വിംഗക്കുളിരായീ നീ

ഉറന്നുനില്ക്കയും ചെയ്വു വേനൽപ്പാതിരയിക്കലും!

ആരെല്ലാം കണ്ണുനിന്നാലെ തമ്മിക്കിൽ ഭാഗ്യപീനനും

ചന്തപോലെയുറുങ്ങുന്നോരെനെന്നണ്ണു നിൽക്കുവാൻ?

ഇളടിൽത്തപ്പി നീങ്ങിപ്പോമെനിക്കീ രണ്ണുകെകകളും

രണ്ണുകാലുകളും നടപ്പറയിൽ ധർമ്മവീര്യവും

കനിഞ്ഞതു തന്നരുളിയ നീതാൻ ബക്കറ്റിൽ വെള്ളമായ്

എന്തുകുടുക്കെന്നോകേറി മുന്നാംനിലയിലെത്തവേ

ഇതല്ലയോ ഭാഗ്യം? ദൃഢ്യക്കാണീ ഭൂമിയിലെക്കിലും

ജീവിച്ചിരിക്കും ഞാൻ നിംഗ്രേ നാമം പാടി നടക്കുവാൻ!

ഉഹു

എക്കിലും ദേവമേ, മുന്നാംനിലയിൽപ്പെട്ടിൽ വെള്ളമായ്

ജനിക്കാനാവതില്ലാത്ത താക്കളോടൊരു സംഗ്രഹം:

തരാമോ നിലദാനത്തി ലെനിക്കൊരുമുറി സ്ഥലം?

ദാമോദരൻ

ഔരപിൽക്കെട്ടി യഗ്രോദ ഭവാൻത-

നുടലിൽ വരിഞ്ഞതുമുറുക്കിയ ഭാമം;

ഉടനുരഥകൂടി വലിച്ചു ഭവാനോരു

നടയങ്ങാട്ടു നടന്നു.

ഉരലിൻ സമർപ്പത്താലിരുന്നീർ-

മരുതു പുഴങ്ങീ വേരൊടുകൂട്ടി

തറപറ്റിട്ടുമവ കണ്ണിലെല്ലനുശർ-

ച്ചിത്രയോട നീങ്ങീ താകൾ.

പ്രതിമാപ്രഭോധം

ശരതാബ്ദമിപ്പോൾ സമലകാലസംഗ-

മത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയാണുപോലും
ഡോഹത്തിൽ വാർത്തനൻപ്രതിരുപ്പ,മാട്ട്.
കുറിക്കുകീ ദുഃഖമതിന്റെ താഴെ;

സർവ്വജ്ഞപീഠാർഹത കാമശാസ്ത്രം-

കുടിപ്പിച്ചേ തികയുന്നു പാരിൽ;

അബൈത്രിയാം ശകരനീ രഹസ്യം

ശഹിച്ചു; ഞാനാകമദയിന്നുമോർപ്പു!

എന്നിട്ടുമീ ഭൗതികജീവിതത്തെ-

തെതാടുബൊങ്ഗേക്കൻ വിരലിഞ്ചീയഗ്രം

വെറുങ്ങലിച്ചു; പുണരുബന്ധാങ്ഗകു-

മെൻ മാർത്തടം വേർത്തു കൂളിച്ചുപോയി!

വന്തുക്കെളൻ കണ്ണമുന്നേയേറ്റിന്തി-

ടാർദങ്ങളായാവികളായ് മരണ്ടു;

പ്രശാന്തിതൻ കാന്തിമരുപ്പരപ്പിൽ

ജലാശയം പോലെയകന്നുപോയി.

ജരാനരാക്രാന്തശരീരപാത-

പ്രവാഹമേ, നിന്റെ ഭയാനകത്വം

നീരാളിപോത ചുറ്റിപരിഞ്ഞു കൊത്തി-

പ്പൂളിച്ചിതെൻ സൃക്ഷ്മഗരീരസനബ്യം.

നിരീമനിഴ്വബ്ദതയിക്കലെൻ്റെ

കൊട്ടാരവാതിൽപ്പൂളി കണ്ണുനീരാൽ

ഉന്തിത്തുറന്നോടിട്ടുമെൻ്റെ പിന്നി-

ലുറങ്ങി നിഷ്കരംഘരാഗപുരം.

കുമാരനെന്നെന്നെന്നവിളിക്കു ലോകം

ഞാനെന്നെനാടാരാഞ്ഞിൽ നുറുവടം,

അതു നാമദേയത്തിനൊരുത്തമുണ്ടു്

നാരോർപ്പു? ഞാൻ കുസിതമാരന്നുണ്ടീ?

വലത്തുകൈയാൽ പ്രഹരിച്ചു ഞാനാ-

പ്രപഞ്ചദർത്താവിനെ മൃത്യുപോലും,

എന്നാലിടംകൈത്തളിർകൊണ്ടു ചെയ്ത-

താ മെയ് തലോടിടുകയായിരുന്നു.

നിത്യത്തിനെതേതടിനടന്നു ജനം

തുലച്ച ഞാൻ നിഷ്കരുണം വെടിഞ്ഞു

അനിത്യദിവ്യക്ഷണിക്കൽിലുള്ള

ധർമ്മത്തെ,യാ സ്നേഹസുധാരസത്ത.

ശതാബ്ദമിപ്പോൾ സമലകാലസംഗ-

മത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയാണുപോലും

ഡോഹത്തിൽ വാർത്തനൻ പ്രതിരുപ്പ,മാട്ട്,

കുറിക്കുകീ ദുഃഖമതിന്റെ താഴെ:

കാണാതേപോയ് പല്ലുനയാറ്റിൽ മുങ്ങി-
മരിച്ചനാളോളമിവൻ സുവര്ത്ത;
അദ്ദാരുണാന്തർഗ്ഗതപീഡയാൽ കൈ-
വരിച്ചതാണീയമരത്വസ്വം !

അസഹ്യത

ഉദയാന്തമയപ്രക്ളിൽ നീഞ്ഞ
നിശ്ചലുവിരിക്കുന്നു ദുഃഖം;
നിശക്കളിൽ നീലാകാശതലങ്ങളിൽ
നിന്നു തുടിക്കുന്നു ദുഃഖം;
പട്ടാപ്പകലെത്തീവെയിൽ മുതുകിൽ-
പ്ലാർന്നു ചിരിക്കുന്നു ദുഃഖം;
ജാരോ തളിരിലുമോരോ മലരിലു-
മോളം വെട്ടുന്നു ദുഃഖം.

നരനായിങ്ങനെ

കിം പത്രണീറു പല്ലുതേക്കുന്നു,
കാപ്പി ചായ കുടിക്കുന്നു.
ദോഷയില്ലെലി ചട്ടിണി സാമ്പാർ
മോശമില്ലാതടിക്കുന്നു.
സേപ്റ്റിറേസറടുത്തു താടിയിൽ
കേറ്റിവെച്ചു വലിക്കുന്നോൾ
ഗോചരമാം ജിരാനരകളാൽ
കേച്ചിൽ വേദമുഖിക്കുന്നോൾ
എന്നപുറില്ലുഹതപിപ്പു ഞാ-
നെന്നപുരിച്ചു തള്ളുന്നു:
നരനായിങ്ങനെ ജനിച്ചു ഭൂമിയിൽ
നരകവാരിയി നടുവിൽ ഞാൻ,
എനിക്കായാരേരോപ്പുയിനില്ലോ, വേണ്ടോ,
എനിക്കായിഞ്ചാരു കാരുണോ?
എനിക്കായിഞ്ചാരു സ്കമ്പുട്ടപോലും, ഹാ,
ജനിച്ചിട്ടുതനാളായി ഞാൻ?
സിറ്റുർമാരെക്കാണ്ടന്തു കാരും? ടൊൻ-
സിറ്റുരെൻ കൈയിലില്ലെല്ലോ!
വെറുതെയെന്തിനീ വിന്ന്തരം? ഒറ്റ-
ട്ടരെലീൻകുപ്പായമില്ല മേ.
ശരിക്കു ചിന്തിച്ചാൽ ജനിച്ചു ഞാനെന്നു
ശരിക്കുവാനില്ല തെളിവൊന്നും.
എനിധിയായില്ല, മന്ത്രിയായില്ല,
എമ്മല്ലേപോലുമായില്ല.
സിനിമയിലുള്ള മരത്തിനു ചുറ്റും

പ്രണയിനിയോത്തു പാഞ്ചലീലा,
 പുത്തകിടിയിലുരുണ്ടീലാ, കെട്ടി-
 സ്വർക്കി യൃവറ്റു പാടീലാ.
 ഇത്തിരിനേരമഞ്ചിനീയരായ്
 ഇത്തിരിനേരം പ്രസാധ്യും
 ഇത്തിരിനേരം കണക്കപ്പിള്ളയായ്
 ഇത്തിരിനേരം കവിധ്യാധ്യും
 ഉച്ചിച്ച സുരൂനെ വലിച്ചിച്ചു എം-
 നുദിയിൽത്തള്ളിയുംഞുന്നു;
 അവനാട്ടേ വീണ്ടും കിഴക്കുടിപ്പു, എം-
 നതു കണ്ണാൽ പിടഞ്ഞത്തുനേരൽപ്പു;
 നന്നായിങ്ങനെ മരിച്ചു ഭൂമിയിൽ
 നരകവാരിയി നടുവിൽ എം.

വിശ്വാസം

ഒരിക്കുന്നോൾപ്പോലും ജീവിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു
 മരിച്ചവർ വിശ്വാസത്തിൽ ദേവദേവകത്തിൽ;
 ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവരോ മരിച്ചുവീണിരിക്കുന്നു
 ജീവിച്ചിരിക്കുന്നോൾപ്പോലുമവിശ്വാസത്തിൽ.

അക്ഷരക്രമം

ഒർക്കസിന്റെ ജീവിതപ്പുച്ചയിലയിനേൽ തിരഞ്ഞു എംൻ
 ഗോർക്കിയുഗ്രക്കൺ പാർത്തു നിന്ന മനോഹരമനുഷ്ടുനെ.
 വെടിപ്പുകയിൽനിന്നെന്നനാൽ ബിർജാമദിരിസന്ധ്യയിൽ
 ഹരേ റാം മന്ത്രണം ചെയ്ത രക്തത്തിൽ ജാതനായ് അവൻ
 പഴകമ മരനന്നപുർണ്ണാനോഷ്ണയാത്രയിൽ
 വേർക്കും സമകളായ് പച്ചയിലയിനേലരിച്ചു എംൻ,
 ഇപ്പോൾ കാതരിവു പാരിൻ രസനാമധ്യരോത്സവം,
 “അരിച്ചേടത്തുതി നീ മനുഷ്യചരിതാക്ഷരം.”
 ദീപ്തിവർഷങ്ങളിൽക്കൂടിയിഴണ്ടൊ നോഡിയോ ഭവാൻ
 ഇന്നന്റെ കാതിൽത്തട്ടി, ആദിവചനത്തിൻ പ്രസാദമേ!
 വന്തുവിനുള്ളിലെക്കാലനാധിയുർഭയടക്കുകിൽ
 കഴിഞ്ഞില്ലേ പച്ചയിലയിൽ സ്വപ്നിക്കും മുഗ്ധവാസ്തവം?
 ഇവ മുഹൂർത്തം സവിനയം മണിയുന്നതു കേൾപ്പു എംൻ,
 “ശൈശവരനിൽവെച്ചുന്നുനീനുത്തവിച്ചതിനേതുവോ?”
 വന്തുചെച്ചതന്നുഭേദങ്ങൾ മരന്നീ രത്നഗർജ്ജയെ
 ഉടൻ മുകർന്നിതാകാശം പിരന്നനവിയുക്കതയെ.

ചീരണ്ടജീവി

പ്രയന്നു വരുന്നു ഞാനെന്തേ കേരളമേ, നി-
നാരുമകിടാങ്ങൾതന്നെ മുർഖാവിൽ പതിവുപോൻ
കൈപ്പുടം കമിച്ചതുവാൻ, പുരുഷാന്തരങ്ങൾത-
നപ്പിന്തുനീകളുന്നതനമായി
ഇപ്പോഴും മലനാട്ടിൽ പരിരക്ഷിക്കപ്പെടു-
മതുതസ്സനേഹത്തിന്തേ പേരാറ്റിൽ പെരിയാറ്റിൽ
മുങ്ങുവാൻ, അവയുടെ കരയിൽ സർഗ്ഗംവരെ-
പ്പോങ്ങിയ യശോരാശി പുശിയ ദിക്ക്‌പാലമാ-
രിന്നും കാത്തരുളീടുമെടുക്കുകളുടെ
മുന്നിൽ നാകലിയിമേലിരുന്നിട്ടുണ്ണിക്കൈകൈൾ
ചൊരിയും പുവാൽ സൃജാമധുരം വഴിയും പു-
വടയാലനന്തരാസൗഭ്യം സ്വദിപ്പിച്ചു.
ചാമരം വിടർത്തുന്നു നരച്ച തലമുടി
രോമവും താഴേതാടി മീശയുമെൻ വക്ഷസ്ഥി-
ലെകിലുമേതോ ചതു ചേരപോലായെൻ ചർമ്മ-
മകിലും ബലിഷ്ഠന്താനിന്നുമിച്ചിരണ്ടജീവി.
എന്താരു കഷ്ടം! പക്ഷേ, കനോളനിലവാര-
ച്ചിന്തയാൽ മരവിച്ചു മരിച്ച മലയാളി
വിസ്മരിച്ചുപോയില്ലോ മുന്നിലുംതാഴുകിപ്പോം
ഭന്മസാത്തുതസ്വപ്നസ്വരഹാർദ്ദം പോലും
മാംസദുഷ്ടികൊണ്ടെന്ന കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞാലും.
മാറ്റി മരവിപ്പുനാദുമായാശകിക്കെ
മരണംപോലും മരണാഹരമെന്നറിഞ്ഞാദും
കരയുന്നു ഞാൻ നിസ്സഹായനിച്ചിരണ്ടജീവി.

വേടൻ

കാളിവില്ലിൽ ഞാനെയ്തേൻ നിന്നെ; നീ നിത്യപ്പച്ച-
കരൾപ്പാത്തിലെ വ്യാഴവട്ടങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാലും
തുരുസ്യുപിടിക്കാതെ നില്ക്കുമീനേതനീച്ചത-
നീരിസ്വകത്തിനുള്ളിലെവനു ഞാനോർത്തില്ലേബേ!
ഇന്നും ഞാൻ തേൻകുടണ്ണേഷിച്ചുകൊണ്ടീ വൻകാട്ടിൽ
വന്നിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, കാലടിയിൽ പാഷാണവും
മാറ്റത്തീ മഹാവുക്ഷത്തിന്തേ മുശ്രമുനകളും
ചോരച്ചിതിയ ദുഃഖം സഹിക്കാതിരുന്നെന്നും,
കാണുമായിരുന്നില്ലീ പ്രബല സ്വന്നേഹത്തിന്തേ
തേനട, നിന്നെക്കാത്തുരക്ഷിക്കുമത്യാശ്വര്യം!

ഉംഗ

വിളിച്ചു പറയുന്നേ, നിപ്പുാശൻ മുവത്തേക്കു
വെളിച്ചും പീച്ചിക്കാടി നിൽക്കുന്നു ഞാടിനേരം

ഇവ മഹാപ്രപഞ്ചത്തിനാണുവുമണീയസ്സും:
ഇല്ല നിഷ്പമലമെന്ന ശബ്ദമീ ശ്വേതാംഗംഡത്തിൽ!

തൊഴുത്തിലെ മറന്നു

ബാല്ലിൽക്കുവിയിൽ നെങ്ങെഒത്തരുങ്ങി-

തനുഞ്ഞുമൊരഷ്ടാവുകൻ; അവന്റെ മ-
നല്ലിലോരസാത്രന്ത്യവിഷദ്-
ജജ്വാലയിൽ വിടരുമകാരണചിത്രം:
ഉണ്ണോ തീക്കടകളീയുണ്ട്-
കണ്ണുകളിൽ? ഉണ്ണോ നതിപുലിചെന്നായ്
കണ്ണാമുഗ്രവും മീശക്കാടിൽ? ഈ-
യാളാർ? എന്തിനു കയറും വടിയും-
കൊണ്ടു തൊഴുത്തിനുനേരെ വരുന്നു? ശൃ-
ഹേശനകുടി സേവിക്കുകയോ?
കഷ്ടംതന്നെ സുഹൃത്തേ, ദയവായ്
താങ്കളിയാജ്ഞുരെയക്കു-
ഇരുകാലിനേലിഡയുമിയാജൈ-
കാണുകയെന്നതുപോലും കണ്ണിനു
കരുമന; എന്തിനു? നേരിട്ടുവന്നേയ-
ടുത്തമല്ലോ വരവാപ്പുറയൻ!
സുക്ഷിച്ചുനേ, നിരീക്ഷിക്കുകയാ-
ണവ;നാ മാതയിലെന്നേ പെട്ടു-
നസ്തംഗതനായർക്കൻ? ചെള്ളിൻ
കടിയോ കൊന്ധുകുളനുകളോളം?
'ഇതാണ്' വീടുടമസ്ഥൻതാനോ
മൊഴിവു? 'ശരി ഞാൻ നാളെ വരാ'മെ-
നുത്തരം; ഒന്നും പിടികിടുന്നി-
ല്ലാല്ലാ പോവുകയോ രണ്ടാളും?
പരയാൻ വയ്ക്കാൻ, രേവകളില്ലാ,
ഉണ്ടകിലുമതുറക്കപ്പറയാ-
നവയവമില്ലാ ഭാഷയു; മിവളോരു
മിണ്ഡാപാണിയിരുക്കാലികളേ!
എക്കിലുമനുമിപ്പേ,നപ്പുഹയൻ
നാജല്ലുരുനുഡിച്ചാൽ വരു,മെൻ
ചകിൽക്കയറുകുടുക്കിവലിക്കും:
ധൂതിയിൽ നടക്കാനെന്നേ മെലിഞ്ഞു വി-
ഡയ്ക്കും കരചരണാദശിക്കുണ്ണോ
ശക്തി? മുടികോലുണ്ടാക്കയ്ക്കില-
ടിക്കുമയാജ്ഞനാട്ടിയ പള്ളി-
യ്ക്കെന്നെമ്പിയിലുകരും ഞാൻ; കൈകൊല്ലു കു-
ഞതും കണ്ണും കാതും കൊട്ടിയ-
ഞതും പത കടവായ്ക്കളിൽ നിന്നു പൊ-
ഴിഞ്ഞും വീണുകിടക്കും ഞാൻ പൊതു-
വഴിയിൽക്കൽച്ചില്ലുകളിലയാളുന്ന

വാലു കടിക്കും പൊടിയും രക്തമൊ-
 ലിക്കും രക്തമരച്ചുപുരട്ടും
 വായയിൽ മുകളിൽക്കണ്ണകളിലും കാ-
 ന്താരിക; ഫ്ളാർത്തു നടുങ്ങുന്നു ഞാൻ!
 പ്രത്താലുണ്ണേഡാ വേദന? വിവരം
 കുറയും; പക്ഷേ, ബോധം മതിയിലോ-
 റിത്തിരിയില്ലാ; പേറ്റിലബോധസു-
 ഷുപ്പതിയിൽ മുങ്ങിത്താണുകിടക്കേ
 മറുപിള്ളയിൽ പനടിയുമുറുപ്പുകൾ-
 തൻ കടിയേറ്റേൻ കൊന്ധുകുളന്ധുകൾ
 വരെയും നീറിയ നീറും പിറ്റേ-
 ഷുലതിയിലഭ്ലോ ഞാനറിയുന്നു!
 അപ്പോളുണ്ടാരു നിർദ്ദരവിസ്മയ-
 നിർവ്വതിപുളക്കം; ജനനാൽപ്പരമര-
 നാഴിക കഴിയുംമുന്നേ കണ്ണിമ
 മെല്ലേമെല്ലേ പാതി വടർത്തി-
 കൈയെയും കാലുമനക്കിനിവർത്തി വി-
 രച്ചുവിരിച്ചുനേറ്റിട്ടാരോ
 കൊച്ചുകുളന്ധിവെപ്പും പതൻ-
 പ്ലതൻഡിവേബാധജഞാനം പോലെ-
 നക്കിട്ടിലന്മാനങ്ങളിലരുമ-
 ചുംബുകളുരസുന്നുണ്ടാമെല്ലോ
 സന്തതി; വാഴവിവിദപ്പരമാദ്യത-
 തരളം മിണ്ടാപ്പണിയെന്നിക്കും!

അടിമുടി കോച്ചിവിരിയക്കാനെന്നതുടർ
 ഞാനാടിയിൽ? ഇതവസാനത്തെപ്പാലിയും
 പക്കലോ? ഒദവം കരുണാമയനെ-
 നന്നിവു മുഗ്ഗത്തിനശരണസകട,-
 മക്ഷയമോക്ഷാപാസന, യനവ-
 ദ്യാത്മജഞാന, മൊരസാത്രന്ത്രം.

വസ്ത്രിലെയസ്വാത്രന്ത്രപ്പാറയി-
 ടുക്കിലുരഞ്ഞ ശരീരം ക്കേൾ-
 ചുംബിയെടുത്തു വിഹായസ്ത്രിൻ നേർ-
 കൊരു നെടുവീർപ്പിട്ടുച്ചടാവക്കു
 നിവർന്നുനിന്നു നിരീക്ഷിക്കുകയോ
 തൻ കൈവെള്ളയിൽ നോവും ഹൃദയൾ-
 രോദേവകൾ മാനേഞ്ഞതുള്ള ത-
 ഭവ, തിൽ മുത്തുകയോ തൻ ഹൃദയം?

ജേജ്യാതിർലിംഗം

ഓരു വർത്തുളജേജ്യാതിർലിംഗമീ ബേഹമം; സ്വർണ്ണ-

വരയാലതെന്തിനു രണ്ടാക്കിപ്പുകുത്തിട്ടു?
 അറിയാം തെക്കൻകർണ്ണാടകത്തിലോരുത്തിക്കാ-

പ്പോരുശ്; ആ ജഗമാതാവല്ലയോ അവിരാമം
 അകലേക്കലേക്കാ സർഖ്രൂവേബയ നീടി-
 യെറിവു ദയാപുർണ്ണമിപ്പോഴും? അതല്ലെന്നീ
 പണ്ഡാതിക്കലെൻ പാഞ്ചലൈതികരസനയിൽ
 പാവിയക്ഷരത്തെക്കാലികമാം ത്രിമധുരം!
 ആ വര കൊല്ലുതിൽ നിന്നോടിവന്നസ്തിതത-
 യാവരിക്കുന്നോ, ഭളനിൽ പ്രപഞ്ചം ജനിക്കുന്നോൾ
 പത്മപാദംചാരുരെപ്പോലെ എന്ന ഭാഗീരതി-
 ദുഃഖക്ലോലങ്ങളിൽച്ചുവുട്ടി നടക്കുന്നോൾ
 അറിയുന്നു എന്നെന്തെ നേർത്തതീ വൈത്തതിൻ പൊൻ-
 വരയെന്ന, ജരശാകരസക്കൽപ്പോര്ത്തിനേ!

പരീക്ഷ

അരുന്ധത ചതുപ്പോളാനക്കാരനു മദം പൊച്ചി,
 പുന്ന പെറ്റാണ്റപുനയ്ക്കു പേറ്റുനോവാരംഭിച്ചു,
 ആകാശം കരുത്തപ്പോൾ ഭൂമിയിൽ പെയ്തു മാർ,
 അല്ലെങ്കും നിന്നുന്നങ്ങാടിപ്പുറം മുങ്ഗീ.
 യുക്തികൾ തുറുക്കണ്ണിൽ കവിടിയുതുട്ടുന്നോൾ
 ക്രതികളിമപുടിസ്സുവത്തിൻ നാമം ചൊല്ലീ,
 ജനാനികൾ എലാവിലതേണിയാൻ കടൽ താണ്ടീ
 മാനികൾ കപ്പുത്തത്തടിലിരുന്നു നിരങ്ങുന്നോൾ.
 നരകത്തിൽനിന്നുംചുഡ്യർന്ന വെളിച്ചത്താ-
 ലിരുളിൻ സർഭൂത്തിലെക്കണ്ണുകൾ പൊടിപ്പോയീ.
 അന്വലപ്പുംയെന്നെന്നിന്നു ഗുരുവായു-
 രവലത്തിലെദ്ദേവൻ ഭജനകാർത്തൻ തിക്കാൻ.
 പുത്രദുഃഖവത്തിൻ അഞ്ചാനപ്പാന കേടല്ലീ പകേഷ,
 പുഷ്പകവിമാനം പണ്ഡിതതുപുരിതത്തീ?

എകാവലംബം

അരുന്ധതയ്ക്കും സുഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരയർമ്മം തീരെ
 മടുത്തിട്ടില്ലോ? ഇതുപരത്തുതയായി-
 തേനാനിയിട്ടില്ലോ? പാവമുഷ്പസ്സിൻ പുളക്കത്തിൽ.
 വിരിയും പനീർ മുദുമണ്ണത്തിൻ കവിളത്ത-
 സ്സുമനോഹരഹൈമഗ്രീതളനിമിഷത്തിൻ
 കനവിലുഡയാർകകീരണം നാനാവർണ്ണ-
 ദ്യുതിയായ് ചിതറുന പാവനസ്സേഹാടത്തിൽവെ-
 ചുങ്ങേന ചോരിച്ചുപോകുന്നു എന്ന വീണ്ടും സ്വാമിൻ!
 ൦൦൦
 ഏനിക്കാണൊക്കിൽ, തീരെ മടുത്തു, പലവട്ടം
 മടുത്തു, രമണീയമെങ്കിലും പഴതാമീ-
 യുദയാസ്തമയങ്ങൾ ചോരിയും ധാരാളിത്തം,

മഴവില്പുകളിലെയേകതാന്ത, താരാ-
 നിർക്കാണ്ഡിളിക്കുന്ന ഭീകരനിശീമത്തെ
 വിലയിപ്പിപ്പോരുദ്യുച്ചനനസുശീൽ-
 കൗമുഖിപ്രവാഹങ്ങൾപോലും, ഹാ, പരതന്ന-
 ജീവമാതൃകകളിൽ കിളരും കണ്ണീർമാത്ര-
 മെന്തേ മുത്തെന്നാവേശമെൻ വാളേൻ തുവൽത്തുന്പും!

പുഷ്പകവിമാനത്തിൽ

ഭാഗ്യവാന്മാർത്തൻ കാരു പൊടിപ്പാറിപ്പു, എന്ന-

യോഗ്യനിപ്പരിഷ്കാരയുഗസന്നിധാനത്തിൽ
 മുംബി കാണിക്കാൻ! വയസ്സുവതായിട്ടും വള്ളി
 മുരിഞ്ഞെ ചെരിപ്പിമേലല്ലയോ നടക്കേണ്ടു!
 ഒരുമാസമല്ലിരുമാസമായ്: പുതിയെയാരു
 ചെരിപ്പും കാരും തമ്മിൽ കണ്ണുമുടിയിട്ടില്ല!
 “ഇരിക്കാൻ പുരയില്ലോ, കൂഷിക്കാൻ നിലമില്ലോ,
 ശരിക്കും മാസാന്ത്യത്തിൽ ശമ്പളം വരുന്നില്ലോ?”
 ഉത്തരം പറയുവാൻ നിന്നുവോ, തീർന്നു നേര-
 തെത്തുവാൻ കഴിയില്ലിട്ടിവസം യുഗ്യർമ്മ-
 ശാലയിൽ, നടന്നേക്കാം കേൾക്കാത്ത ഭാവത്തോടെ;
 ചോലപോലൊലിക്കുന്ന വിയർപ്പിനുള്ളിൽക്കുടെ
 മുരിച്ചു കടന്നാലോ തേക്കിന്റെകാടുമെത്താനം?
 കുറയ്ക്കാമപ്പോളഞ്ഞു മിനുടിൻ പദന്ധാസം.
 നിർത്തിയ കാറിൻഡേഡാൻിൽ ജനിക്കുന്നുവോ ചിതി-
 ചുത്തിട്ടും വദനങ്ങൾക്കടിയിൽത്തൊഴുകെക്കൾ?
 “വരണം നാഭേ പ്രസംഗിക്കുവാൻ!” വെയ്പിത്തു നി-
 നുരുക്കി: ശിരസ്സിലെക്കീർത്തിഭാരമേ ഭാരം!
 ഉത്തരം പറയാതെ നടന്നേൻ സത്യത്തിന്റെ-
 യുദ്ധിഗ്രമുംബം തിരിച്ചുഴറും കാൽവൈപ്പോടെ,
 മുപ്പതു നിക്കൽത്തുട്ടിന്നല്ലയോ ബല്ലിൽത്തുങ്ങി-
 നിൽക്കാതെ സിമർിട്ട് തീയിൽ കാൽ പിടയ്ക്കുന്നു!
 പാഞ്ചഭാഗതികപാരതത്രിപ്പുവും പേരി പ്രാഞ്ചി-
 പ്രാഞ്ചിയുജ്ജാതിപ്പോക്കിനവസാനമെന്നാവോ!
 അറിവീല ഞാനോന്നുമെക്കിലും ചുഴേച്ചരാ-
 ചരബവുന്നാം ദൈവമെക്കയും ശഹിക്കുന്നു.
 അവന്തേ നാമം മാത്രം മിടിപ്പു മമ ഹൃത്തി-
 ലവന്തേ നാമം മാത്രം സ്ഥാതിപ്പു രസനയിൽ.
 നാമമാധ്യരൂത്തിൽ ഞാനാണ്ഡാണ്ഡു മിയുനേബാൾ
 കമനീയമാമേതോ പുഷ്പകവിമാനത്തിൽ
 നിമിഷം യുഗ്യർമ്മശാലയിലിംങ്ങുന്നു!

ചമട്ടിയില്ല

ഞാനിയുന്നു ജാതനായതീക്കുതിരത്തൻ

ജീനിയിൽ; നാലീനാളമെൻകെയിൽ കടിഞ്ഞാണും! കുതിച്ചുപായും നിർദ്ദാക്ഷിണ്യത്തിൻ പുറത്താടി- കമുലുങ്ങികൊല്ലുങ്ങളിലുടെ ഞാൻ പരക്കുന്നു. പൊതിച്ചോരാടുങ്ങീ തോർക്കുജയിൽക്കുടിനീരും; പൊക്കണം മുതുകെല്ലിൽ പ്രഹരിക്കയായ് കാറ്റിൽ. “ഒന്നു വിശ്രമിക്കേണ്ടെങ്കാം,” എന്നു കെണ്ണീ; മൃഗം നിന്നില്ല; വലിച്ചപ്പോൾ കടിഞ്ഞാണ് പൊടിപ്പോയി. നാറുന്നു വിയർപ്പുകൊണ്ടിന്നു കൂർപ്പാസം, കഷിനും പേരുന്നിതാജന്നാചക്രം, വീഴും ഞാൻ ഹത്തേബാധൻ!

ഉഞ്ഞ
നിങ്ങളിങ്ങനെ തുവാലമെകകെകൾ വീശിത്തനെന്ന്
നില്ക്കുവിൻ പാർശ്വങ്ങളിൽ; നിതരാം പ്രകിർത്തിപ്പിൻ;
കുഞ്ഞിരോമത്തിൽചുറ്റിപ്പിടിച്ചീ മാസ്യത്തിന്റെ
കുന്നയ്ക്കു വീക്കാനില്ല ചമ്മടിയെന്നൻ ഭൂഖി.

വീടു വേണമോ?

പിണിയുന്നു നീ ശാമശാന്തിയിൽ നിൻ സകൽപ്പം,
പണി കിട്ടുന്നു പകേഡ്, പട്ടണസംഘർഷത്തിൽ.
താമസമാക്കീ ചെന്നിട്ടാരു വാടകവീട്ടിൽ;
ഗ്രാമീണഗൃഹത്തിലോ, മരപ്പട്ടിയും പാർത്തു.
വിൽക്കണമാർക്കെങ്കിലുമാ ഗുഹാ! കാണുന്നില്ല
വിക്രെതാവെന്നാൽ ശ്രാമ ഭൂമിയിൽ ഭേദതാവിനേ:
പട്ടണവെള്ളിൽ ചാടിക്കേരുവാൻ കാലും പൊകി-
യെംട്ടിയ വയാടോട് രോട്ടിൽ നിൽപ്പുമ്പോൾ ശ്രാമം.

ഉഞ്ഞ
തലയിൽ കുറുന്നവീടുമായുറക്കത്തിൽപ്പോലു—
മലയുന്നു നീ ‘വീടു വേണമോ വീട’നൊരു—
മൊഴി കുഗ്രാമാന്തരീക്ഷങ്ങളിൽ പർഷിക്കവേ;
വഴിയാത്രയിൽ തേണ്ടു തേണ്ടുതാനില്ലാതായ് നിൻ
കാലുകൾ; എന്നിട്ടും നീയിരുന്നു നിരങ്ങിച്ചേ—
നാലോടാൽത്തരിയോടും ചോദിപ്പുത്തേ ചോദ്യം!

കാലപര്യുദയം

കാളകടത്തിന്റെ കാരാൽ കടപ്പുറനിരത്തുകൾ
തേണ്ഠരണ്ഠുകഴിഞ്ഞിട്ടും ചുവന്നീടുന്നു സന്യുക്തൾ.
പോറിന്നസാഹിപ്പകാശങ്ങൾക്കാറേൽക്കും സഹരഭങ്ങളിൽ
മുതലാളിത്തലഹരിക്കുത്തടിക്കുന്നു ഹോണുകൾ.
താടിമീശയോഡാനിച്ചുമുടിതോളത്തു തട്ടവേ
കഷൗരകടയാളങ്കുന്ന ചെത്തം കാതിൽ ചിരിച്ചുവോ?
നാലുരുപയ്ക്കു വിൽക്കുന്ന ലിറ്റച്ചാകരിതൻ മണം
ഉള്ളാനായ് ക്കുവിൽ നിൽപ്പുമ്പോരച്ച ജനകീയത!
കടത്തിൽ മുങ്ങിത്താഴുന്ന പുന്നെന്തുകട പഴുകവേ
വള്ളം വാങ്ങാൻ പോയ ചെത്തിൽമുളയ് കുന്നില്ല പുല്ലുകൾ.

ലെവി പുക്കിച്ച നട്ടല്ലു നിവരുംമുഖ്യതന്നേയോ
 കുട്ടിൽക്കയറി നിൽക്കേണ്ടു ദുർഘ്ഗാമനശ്രദ്ധ!
 യന്ത്രവേഗപ്പളിടുകിലാടിനിൽക്കും കരച്ചിലിൽ
 നാവിരങ്ങിപ്പോയ കാക്കിക്കണ്ണീരാരുള്ളു കാണുവാൻ?
 കുപ്പുറിത്തുള്ള കളജകടക്കിൽ കാറിലപ്പോഴോ
 മീശകൊന്നിച്ച കണ്ണാടെ പറന്നു ഭാവിമാന്തികൻ?
 വിശ്രന്നു ചതു ധർമ്മത്തിൻ ശവങ്ങൾ മരച്ചയ്ക്കുവാൻ
 മദ്യശാലയിൽനിന്നേപ്പോളെത്തും നിയമഭാസ്കരൻ?
 തലചുറ്റിച്ച ദുർഗ്ഗസ്ഥം വമിക്കും പാതിരാവിലും
 പവിത്രമോതിരം മോറിയത്താഴക്കണ്ണതിൽന് കലം.
 ഉറങ്ങുവോളണ്ണിവെച്ച നുറുറുപ്പിക്കനോടുകൾ
 പത്തുറുപ്പിക്കനോട്ടാവും നികുതിപ്പുലർവേളയിൽ
 അഞ്ചുകൊണ്ടുതേക്കു ചോറ്റിൽ പൂഴി വാരിയിങ്ങേണ്ടവൻ
 ആരെന്നു നിർബന്ധിക്കേണ്ട വോട്ടിന്റെ കവിട്ടികിയ.

ശംഖിൽനിന്ന് ഒരു പുഴ

ചിനിലെരെദുനദിന നരകത്തിൽ നിന്നേണ്ടാം
 വന്നു ഞാൻ നിലത്തുടെ നടന ഗന്ധർവ്വ, നി-
 നസ്മിമാടങ്ങാളമിനെ, തിരെന്നേണ്ടും മുന്നീ
 പച്ചിലക്കുളിരിമേൽ കമിച്ചനു വീഴുകേ ഞാൻ.
 ഒഴുകും തപ്താനും കൊണ്ടു ഞാനാദ്യും തന്നെ
 കഷുക്കുട്ട നിൻ കാട്ടുപുവിൽ മുഴുവനും.
 ഇന്നു ചെയ്യേണ്ടുന്നതു ചെയ്തുവെന്നാരു തളി-
 രുന്നമിച്ചാലോ പെട്ടെന്നെന്നുയുംഗരഭവിൽ?
 അതുതാനുന്നുക്കണ്ണമുത്തുവാം വാഴ്വിൻ സാർവ്വം;
 അതിൽനിന്നാണ്‌പുവിട്ടുതല്ലേയോ സംസ്കാരങ്ങൾ?
 ഇരുപത്തണ്ണംഡായി, ചീരകുളേള്ളാരു വെള്ള-
 ക്കുതിരപ്പുരുത്തേൻ നീ മരണ്ടീടും മുന്നേ
 വായ കോടിയും മിച്ചിയടങ്ങും, പരിത്യക്ക-
 മായ നിന്നവൻ്ത്രെ താഴക്കട്ടിലിൽ കിടക്കുവോൾ
 കണ്ണുനീർ വറ്റാക്കേരളീയതയെടുക്കതിൽ
 മുന്നിൽ വന്നത്തുചുത്തിൽ ചീരിയതോർപ്പേന്നിന്നും.
 എന്നേ ചോരയിലെന്നേ മജജയിൽ നിൻ വാസ്തവ്യ-
 തതിന്റെ തോതെത്തുരുത്താളം? അന്നതെതക്കണ്ണീർപ്പുര-
 പ്പിരവിലിരുന്നു നിൻ പോകുവെയ്യലൊളി ശുശ്രീ-
 കരിച്ചുരാൻ കൈവെള്ളക്കാണേണ്ടനുയന്തിത്തി-
 നട്ടിത്തട്ടിലെപ്പുരമാണുവെ കോലാറിലെ
 പ്പൂടിമണ്ണത്തിരെയന്നപോലെ ഞാൻ മതിക്കുവോൾ
 ഇരുളിൽ പ്രപഞ്ചങ്ങളുടെ മുങ്ങിപ്പോയ-
 തറിഞ്ഞതില്ല, തിഞ്ഞപ്പോൾ കിടിലംകൊണേണ്ടേണ്ടാം!
 പ്രേമഗീതത്തിൽ വെള്ളിത്തിരമാലയിൽക്കുടി
 രോമഹർഷത്തിൽ നാനാവർണ്ണകളിയിൽക്കുടി

ഭൂമിയിൽ ദേഹവിൽ പാതാളത്തിലും തവാത്മാവിൻ
 വ്യാമിഗ്രദുഃപത്തിഞ്ചു വിസ്തൃതപക്ഷത്തിമേൽ
 ചരിച്ചില്ലേയോ, നിന്റെ കാലത്തു ജനിച്ചതിൽ
 ചരിതാർത്ഥമാം പ്രാണങ്ങളും ഞാനേരെക്കാലം?
 നിർവ്വാളീകം നിൻക്കഷണാഡംഗുരാനാട്ടത്തിഞ്ചു
 ദിവ്യമാമനുസ്യുത റിംവണം കണ്ണിന്മുമ്പിൽ
 അറുവീണപ്പോളാടെ, കേണു ഞാൻ; അക്കണ്ണീരോ
 വറ്റാതെ നിൽപ്പുണ്ടിനും സഹസ്രകിരണനായ്.
 അക്കണ്ണീൽമവെട്ടിയുടയ്ക്കാൻ പ്രയത്കിച്ചു
 നിൽക്കുന്ന ഞാനാകുന്ന നവയാവനക്കാരൻ
 ഇന്നിതാ നരകേരും ശ്രമശുകൾ, പൊട്ടിപ്പോയ
 കണ്ണാടിനോക്കിച്ചേര്ത്തിക്കോരുന്ന തിരക്കിലും
 മുളുന്നുണ്ടമാവാനിരമ്യയിൽ ചരാതിലെ
 നാളമായ് ജലിച്ച നിന്നാപാതമായുരുത്തെന്നെ
 ആദ്യകാമുകിയുടെ ഹൃത്തുടപ്പു, രൂത്തിന്സ്ഥിതം
 ആർദ്രസൗഹ്യദന്പലർശസേഖബാഷ്പോച്ചാസങ്ങൾ,
 ചുരുൾചായലിൻ പുജാപുഷ്പസൗരഭ, മെന്തേ
 കരളിൽ ജലിക്കുന്നിതിനുമാ സർഭ്രോനേഷം!
 കാതുള്ള മനുഷ്യരെയുതയും കരയിച്ചു
 കാട്ടിരെപ്പുണ്ണേ, നിന്റെ ചക്കിലെപ്പുഴവെള്ളം.
 ഭൂവനപ്യസന്തതിന് നിർഭീകശനി, കാല-
 ശിവതാശ്വലുവതാളവെട്ടനിന്റെ മൃത്തിവർഷം!
 കാലമെൻ വപ നാജൈപ്പിശിഞ്ഞാൽ, പരമാണു
 കീറിയാൽ, കാണും നിന്റെ സംഗീതയുള്ളീപുരം
 മരക്കാനാവാണ്ടല്ലോ വന്നു ഞാൻ കൂട വടി
 ചെരിപ്പും കുപ്പായവുമില്ലാത്തതാരാത്മാവോടെ.
 ഇന്നു നിന്നന്നമുതിയുടെ നടയിൽ പരലക്ഷം
 കണ്ണിരിൻ മൺമുത്തുമാല വീണാലിക്കൊൻകേ
 ഇന്നു ഞാനടിയറ വെയ്ക്കട്ടെ നിന്റെ പാദത്തി
 ലെന്നിലെ ഹിംസാഹകാരങ്ങൾത്തെ ഭീരുത്തെന്നെ;
 ഇന്നു ഞാൻ നിന്റെ പാദത്തിൽ വെച്ചു സന്ധുസിക്കട്ടെ
 വന്നുമെന്നൽപ്പുത്തതിന്റെ ഹിമവൽശിവരത്തെ!

ചർവ്വിതചർവ്വണം

6 റിലടയ്ക്ക ചവച്ചിട്ടുമിനീർ

തുപ്പികളുവേൻ ഞാൻ:
 ചൊട്ടയിൽനിന്നു തുടങ്ങിയതാണീ
 സ്വാവരെക്കല്ലും.
 ‘കഷ്ടമിതാരോഗ്യക്ഷയ’മാളുക-
 ഒപ്പേശിക്കുന്നു:
 ‘സ്വഷ്ടമിതാരോഗ്യക്ഷയ’മില്ലാ
 ഭിന്നാഭിപ്രായം.
 അവരുടെ മൊഴിയിൽ പതിരില്ലെന്നതു

പരമാർത്ഥം പകേഷ്,
അവരിവീലെനുള്ളിലിരിക്കും
മറ്റൊരുമാർത്ഥം:
മനസ്സിലോരോ ദുഃഖവുമുറി–
ക്രൈസ്തവന്മാർ
എനിക്കു വയ്യാ വെറ്റിലടയ്ക്കകൾ
ചവച്ചാരയ്ക്കാതെ.
ഒരുദിവസം ഞാൻ തുപ്പിടുമുമിനീ–
തിന്റെ കരുതെന്നാൽ
തിരികെകവരുന്നു കുല്യക്കുഴിഞ്ഞാരു
നാമം ചൊല്ലുന്നോൻ.
വെറ്റിലടയ്ക്കയിലെന്നാലീ, ഹ ഞാ–
നെഞ്ചുതും കടലാസിൽ
വഴിയ പേനയിൽ വല്ലപ്പോഴുമതി–
ലുംനിട്ടും മഷിയിൽ
ഇന്ന മേശയിലീക്കേണ്ടലമേലീ
വിദ്യുദ്ധീപത്തിൽ
ഗീമക്കുമ്മായത്തിൽ പണിതോ–
രീ വെണ്മാടത്തിൽ
ഇതിനുചുറ്റും നിന്നു കിങ്ങും
നാഗാർക്കത്തിൽ
കുതിർന്ന മണ്ണിനടിയില്ലുംങ്ങും
പുരാതനത്തിൽ
കാണുന്നേ, നുശ്രക്കണ്ണു നിച്ചും
കാണുന്നേനുണ്ടോ
തുണിനകത്തു തുരുന്നിനകത്തും
നാരാധാരുപഠം.
പാതയിലുംകൊടിയും ബാന്നു–
മായി വരുന്നോരെ–
നേതാതീ? ചെവിയിൽ ശേഷിക്കുന്നതു
'നമോ ഹിരണ്യായ'
ഓരോ മുഖവും ഞാൻ വെവ്വേറോ നി–
രീക്ഷിച്ചപ്പോഴെ–
നേതാരോ മാനവരുപവുമോരോ
നാരാധാരുപഠം.
ഞാനോരു പട്ടണവാസക്കാരൻ
കുപ്പായക്കാരൻ
കാണ്മതു പകേഷ്, കാണ്മതിലെല്ലാം
നാരാധാരുപഠം.
ഇതു പൊളളാണെന്നാരോഹിക്കാ–
മനുഭവരുന്നുമാർ–
കലി, താണുനേരിതുമാത്രം നേരെ–
നെന്നിക്കു തോന്നുന്നു.
ഞാനാരേതാനലിലെന്ന പ്രതിഭിന–
മുടച്ചുവാർക്കുന്നു
ഞാനാക്കരണ്ണപികിത്സയിലനുഭിന–
മുയിർത്തണ്ണീക്കുന്നു;
പുണ്ണിരിതുകിത്തനരുളുന്നു
നിങ്ങൾക്കണ്ണിവാദ്യം;

പുണ്ണൻിടുന്നു നിങ്ങളെ നിങ്ങെ
പേര് ചോദിക്കാതെ.
ഉമിനീൽക്കണ്ണിൽ പൊയ്യോധാലെ—
നെന്തനിക്കു? നാവിനേ—
ലുറന്നുപൊതും നാമം വറ്റാ—
തിരിക്കണ്ണേ സ്വാമിൻ!

ഒരു നാടോടിക്കമെ

ഒഥിരോമവാരിയർ പരമപണ്ഡിത-

വരേണ്ടുനേന്നതു ജഗത്സുസമ്മതം;
പരഞ്ഞില്ലേ ശാന്തസദസ്സില്ലദ്ദേഹം
പതിനൊന്നാമത്തെ വയസ്സിൽ സംസ്കൃതം?
ങരായിരും മൃഗമതികളുകളെടാ
ജരാനരാക്രാന്തൻ മരഞ്ഞുപോയിട്ടും
പരഞ്ഞുപോകുന്നു തലമുറകളാ—
പ്ലംപതിഭേദൻ വരാപരാനങ്ങൾ,
കുളക്കടവിലെത്തുടത്ത സന്ധ്യയിൽ
കുളിർന്ന നാമങ്ങളുറഞ്ഞുപോതുനോബാൾ:
“അരയിലെക്കോടിപ്പുള്ളിർക്കരമുണ്ടി—
നടയിലെപ്പട്ടുതുണിക്കോണവാലിൽ
തുടിച്ചുപോതി ശാന്തസദസ്സിലഖ്വാലാൻ
സ്വഹൃടാക്ഷരമായിപ്പറഞ്ഞ സുത്രങ്ങൾ.”
എരോമവാരിയർ വെറും കമാപാത്രം;
പരമാർത്ഥം പക്ഷേ, മനുഷ്യായുണ്ടാരു
മകരജ്യാതിസ്ഥായ് ജുലിപ്പിച്ച കാല—
മഹേശ്വരൻ മനോമയകോശംമാത്രം!

ക്രി ഭവാനി?

ഓഥിരിമണിതേടിനടക്കുമുറുനേ,

ഗുഹയിലിരുട്ടിൽ കുനുകുതികാലുക—
ജുതുണ്ണ പാരിയിൽ മുട്ടിബ്രംഖം—
ത്രിപുണ്ഡ്യനേറ്റിവിയർപ്പിലെ വേദന
പുരണ്ണ ചോന വലകൈവിരലിൽ
തിരഞ്ഞ കരഞ്ഞാടിരുന്നേപോയ് വിഡി
ദർപ്പത്തിന്റെ പുറതേതാ?

ഉടുവസ്ത്രത്തിൻ കീഴിലിഥിഞ്ഞതു
ഡയമോ വഴുവശയുള്ള തണ്ണുപ്പോ?
ചാടിയെന്നീക്കൈമെഡ്യു മുനയൻ—
പാഠയിൽ മുട്ടിപ്പൂളിവു ജീവന—
കാമനതൻ തലയോടോ?

വീഴ്ചയിൽ വട്ടംചുറ്റുമിരുട്ടിൽ—
കിടിലം കൊത്തിയതെങ്ങോ? നിൻ പോ—

കിളിലോ കരളിനക്കേതോ?

ഒരു വിഷമുർച്ചു! സമാപ്തം സകലമ-
ഹേച്ചു! ജഗത്താരനനവിയർപ്പോ?
ഞാടിയിലോരായുഷ്കാലം കുറുകിടു-
മീ നിർവ്വതിയോ മർത്തുചതിതോ?
വീഴനക്ഷത്രപ്പാടിപോലകലും
മോഹനമിഹിരവീപം?

സത്യമനാദ്യവസാനവിഷാദത്-
മിസംതാനോ? കേഴുകുറുഡേ,
“കു ഭവാൻ; കു ഭവാൻ; കു ഭവാൻ?”

ക്ഷീരപമനിർവ്വതി

ദികലത്തെന്നകരൾക്കണ്ണകളിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ച-

നാരുമകിടാവിനു മുലപ്പാലുട്ടുനോളേ,
ഹരിനീലമാം സ്വന്തമർഖമീലിതപക്ഷ്മ
നിരയിൽ കണ്ണിരുറും സന്ത്യാഗവബളിച്ചുമേ,
സംഗരം ധന്തത്തിന്റെ പഞ്ചക്ലാൻ നാബാലേൻ്റെ
സകലചെതന്യവുമതിച്ചുകുടിക്കുനേബാൾ
ചത്തുപോയെന്നാത്മാവിൽ ശരസിച്ചുനിവസിച്ച
മർത്തുനെന്നാലോചിച്ചുപോയി ഞാൻ പലപ്പോഴും.

ഉഞ്ഞ

എകിലും നിർന്മിദ്വമീസ്ത്വിമന്ത്രശുഹയിക-
ഭലനിലെദ്യുംവത്തിന്റെ പാതിരാംവരിയുനേബാൾ
അൻഡിനു ഞാനിനു നിന്മിലെ ദുഃവത്തിന്റെ
കരകാണുവാനില്ലാപ്പായ്ക്കതൻ ഹൃദയത്തിൽ
വിശിയും ബൈളാവലപ്പുക്കളിലാകാശങ്ങൾ
ചൊരിവു പുണ്യക്ഷീരപമനിർവ്വതികളെ!

വിദ്യാരംഭം

ചക്കാലനായരേ, കല്പിച്ചുനിൽപ്പു നിൻ
തുക്കാലടിക്കർത്തൻ സംഗങ്ങൾ
കാലചക്രം ചുരമാനിയ പുഴിയിൽ;
കാണുന കണ്ണു തുടിക്കുനു!
കാറ്റാനനങ്ങിയാൽ പാറും മണലിലാ-
ക്കാലടപ്പാടുകൾ കണ്ണല്ലി
മുനു നുറ്റാണാലുറഞ്ഞ മഞ്ഞ നിത്യ-
മുർഖപുഷ്പാർച്ചയായ്ത്തീരുനു?
എന്തുകൊണ്ടാണിതെന്നങ്ങയോടല്ലെക്കി-
ഭലനോടുതനന ഞാൻ ചോദിക്കേ
പുഴിവിരിപ്പിൽ പടിഞ്ഞിരുന്നക്ഷര-
പ്പുട്ടുതുറക്കും വിരൽത്തുന്നവാൽ

കാണുന്നു മീലിതനേതപദവത്തിൽ
കാന്തിമർഡാസ് കരബിംബവത്ത!
കൈയിൽപ്പിടിച്ചതെഴുത്താണിതെന്നേയാ
കാരിരുസായ് തീർന്ന കണ്ണീരോ?
നാലുമാറും കിടന്നാടിയിരുന്നതീ
നാരാധത്തുപിങ്ങലാണല്ലോ!

പ്രാണാധാമം

ഉള്ളതായ്തേതാനുന്നുവെക്കിലുമോമനേ,
ഇല്ലാത്തതാണീ പ്രപഞ്ചം;
ഇല്ലാത്തതായ്തേതാനുമെങ്കിലുമോമനേ,
ഉള്ളതുതാനീ പ്രപഞ്ചം.

കണ്ണുനീർകൊണ്ടു കുതർത്തിക്കുഴച്ചാരു
മന്ത്രാരുളയ്ക്കുമേലല്ലോ
മുദ്രിതത്തച്ചുവളരുന്നു നമ്മർത്തൻ
മുജജമസ്തഹപ്പുദാവേശം.

ഓരോ മൺകുറുമോരോ നിശ്ചിഷ്വു—
മേംരോ പുതിയ ചിന്തം;
ഓരോ ചിന്തച്ചത്തിൻ കമ്പിലും പുക്കുനു—
തോരോ പുതിയ വെളിച്ചം.

ഓരോ വെളിച്ചവും നാഡിപദവത്തി—
നേനാരോ പഴയ വിഷാദം;
ഓരോ വിഷാദപയോദ്യിക്കുള്ളിലും
നാരാധാന്പദ്ധരുപം.

എന്താണിതേതാനലിൻ നാരാധവേരേന്നു
ചിന്തിച്ചുപോയാൽക്കുഴപ്പും.
ഞാനേന ഭോധമെന, ല്ലക്കിലെന്നിലെ
പ്രാണനേനേനൻ സമാധാനം.

പ്രാണനേനനേനനല്ലീ പിന്നെ? ഞാനാ വാക്കിൽ—
ക്കാണുന്നതീശ്വരലാസ്യം;
ഇംഗ്രജരേനെന പദത്തിലോ കാണുന്നു
സാശ്വതപ്രാണരഹസ്യം.

നാരാധാന്പദ്ധ മാത്രമേ സത്യത്തിൽ
നമ്മർക്കൊരാശയമുള്ളു.
നാരാധാന്പദ്ധവിന്നുമില്ലാശയം
നാവുള്ള നമ്മള്ളാതെ!

മലകയറ്റം

ഇരുന്നുധ്യാനസമേതമങ്ങയെ
സത്യതിക്കുവോൾ സത്യതിപ്പളയവാരിയി—
തനിരകളിലുള്ളപതിമയായ് മുങ്ങി

മൃച്ചകുവാൻ വെപ്പിക്കുതറുമെൻ ജീവൻ
 മലകയറുവാൻ തുടങ്ങിയിരുത്തു
 വളരെയായ് വർഷം! വിദുരനീലത്തി—
 ലുറച്ച കണ്ണുനപറിക്കാതെയുണ്ടും
 പൊതിച്ചോരും തീർന്നു; തിരിഞ്ഞുനോക്കുവാ—
 നിടയുണ്ടായിട്ടില്ലിരുവരെ; ദുര—
 ശ്രീവരത്തിനുമു കൊടുക്കയോ ശുന്നു—
 വിഹായസുപേമാലനാലനം വീണ്ടും?
 ഹരിനീലപ്പട ചൊരിയുന കാടി—
 നമേയരുപമെൻ കരളിലെപ്പറം—
 പൊരുഞ്ഞേ, നീയായിച്ചുമണ്ണതുപോയല്ലോ?
 അതല്ലിതാണിപ്പോളെനിക്കു ധർമ്മമെ—
 നുദയാന്കരകിരണമെന്നുള്ളിൽ
 പൊലിയാതെ നിൽപ്പുത്തുകൊണ്ടല്ലോ?—
 കനകും കാലിലെ എരിവുകൾക്കുള്ളിൽ
 പിടയും കാലത്തിൻ ചുള്ളചുള്ളുകുത്തീ—
 ചുരലിലെനാലും മലർന്നിക്കില്ലോ?
 പ്രബുഖതയിലെസ്സുവഞ്ചളാം ദുഖാ—
 വഹങ്ങളെതാണ്ടിസ്സുഷുപ്തികൊർക്കെ താൻ
 ക്ഷമിക്കയില്ലോയോ തരീയമാനസ—
 സരസ്സിലെ ശേതമരാളിതൻ ഫേമം?

ശരി, പക്ഷേ, തോളത്തിൽക്കുന ഭാവി—
 പറഞ്ഞയുടെ മുദ്രാലൈഞ്ചത്തിൽ
 കിളരും നിശ്വാസമധുരസേഖരം
 പുണരുന്നോൾ സടയുറങ്ങുമെമ്മടിൽ?

പുതിയ പുരാവസ്ത്വം

“**രാജിൽ** കാലടിയേറു രോമഹർഷത്താൽ പണ്ഡു
 ചുള്ളങ്ങീ പാറപ്പുറം, ഇന്നുമാച്ചുള്ളക്കങ്ങൾ
 നിലനിൽക്കുന്നു കുണ്ഠിക്കാലടിക്കുഴിക്കാർത്തൻ
 നിരയായെൻ നാടിൽ,” താനതുകണ്ടനാളോർത്തേൻ,
 “ശിശുവാണു താനർഥനഗന്നും, അരയ്ക്കഗി
 ശിവചുറ്റിയതാളിപ്പടർന്നു പാളീടുന്നു.
 ജാലയെന്നരയിൽ നിന്നിച്ചുകളയുവാ—
 നാള്ളം, ലജ്ജാലുത്തംകൊണ്ടു താൻ ദഹിക്കുന്നു.
 കാറ്റിലുഭാരു കണ്ണിർമ്മേഖലത്തിന്തീരം—
 ചീറ്റലായ് ശ്രമഗ്രൂഷ്കപത്രമായ് പറക്കുന്നോൾ
 ഉന്നതതമിസ്രത്തിൻ ഭീഷണപമങ്ങളിൽ
 ചെന്നമാം പകയുടെ നബവും പല്ലും തടി
 വീണുവോ? കുമികിടസാഹസ്രാഷമായ്
 താണുവോ ഭൂവിൽ? പക്ഷേ, സാർത്ഥവാഹനത്തൻ കാതിൽ
 യുഗസംക്രമിക്കുവെന്നാലുംപ്രാണമായ്
 മുവരീഭവിച്ചില്ലോ നിത്യത്തേശവദ്യഃപം?”

നിലനില്ക്കുന്നു കുഞ്ഞിക്കാലടിക്കുഴിക്കർത്തൻ
നിരയായജേണ്ടയത്വമിന്നുമെൻ കുശാമത്തിൽ!

ഹംസവും പുലിയും കൊറുനാടും

നിന് തീവണ്ടിക്കുള്ളിൽ ബല്ലിലും ചാടിക്കേരി
മുന്നിലെവർമ്മത്തിന്റെ നിശ്ചായലയയുന്നു
കഷീരമാധുരി പാടേ മറന്ന ഹംസം കുടി-
നീരിനായ്; കുതികൊള്ളും വാഹനസുമുഹൂർത്തം
പുൽക്കാടിതെടിച്ചുറിക്കരെങ്ങും പുള്ളിപ്പുലി-
യച്ചുനെക്കണ്ണെന്തുന്നിതെതിർഭാഗത്തെസീറ്റിൽ.
കരളിൻ ഭൂദേഖനിർവ്വതിവാഞ്ചകകൾ പിന്നെ-
കവലകടയിൽത്താംബുലചർവണം ചെയ്കേ
മല്ലിലാണിരിപ്പുന്നു ദുഃഖികാൻ മറകുവോൾ
ചിന്നിയാലേന്തു കനലുത്തമാംഗത്തിൽ സുരുന്നേ?

“കിട്ടിയില്ലോ തളിർവെറ്റിലോ?” രോട്ടിൽ തെണ്ടും
കൊറുനാടപ്പോ നക്കിതേനാർത്തുന്നു ചെല്ലപ്പേട്ടി;
തളിർവെറ്റിലയില്ലോ, വാസനച്ചുണ്ണാനില്ലോ,
കളിപ്പാക്കില്ലോ, ജാപ്പാണം പുകയിലയില്ല!
കിട്ടിയതെന്തും തുഷ്ടി പുലിക്കും ഹംസത്തിനും;
കൊറുന്നു വേണം പക്ഷേ, തളിർവെറ്റിലയിനും!

മൺവർക്കാർ

നിന്റെ കൈപ്പടത്തിലെച്ചുന്നമൺസ്യലപാർശ-
മെന്നു കൈയിലെഴുരോരേവെയെ സ്വപ്നർഥിച്ചപ്പോൾ
നീയപാരതയുടെ ദുഃഖരാത്രിയിൽ വിദ്യു-
മായികസ്സനേഹത്തിൻ നെയ്തതിരിയായ ജാലിച്ചപ്പോൾ
ഓർത്തു ഞാൻ: സന്ധ്യാമുക്കശാമസംഭാഗ്യത്തിന്റെ-
യോരത്തു ചിരിക്കുമീ നിത്യമാം കല്പാരപ്പീ-
വേതു ദൈവത്തിൻ കൂപാശുൽക്കമോ? പെട്ടുനായൽ-
പ്പാതയിൽ നീങ്ങുമീ പട്ടമഞ്ചലിൻ മുളക്കണ്ണൻ-
“മഞ്ചലിലേറ്റാനാരുണ്ടെനെന്നും കാതിൽ
കൊണ്ണി നീ; ഞാനുണ്ടെനോ ചൊല്ലിയെന്നഹക്കാരം?

ഒറ്റയ്ക്കു ചുമകുവാൻ ജനുവിനാകാ ഭാവി-
പ്പട്ടമഞ്ചൽത്തെണ്ണു നാമിപ്പോളിയുന്നു.
ഇരുപേരുചേർന്നാ മഞ്ചൽ പൊക്കുന്ന വേർപ്പല്ലുമീ-
യിതഃപര്യുന്നയുവതാരമായസ്മൽഭുവിൽ?
എന്തിനെന്നു ശിരോരേവെ ബന്ധിച്ചു ദൈവം നിന്റെ
ചന്ദ്രമണ്ണം ഉത്തരാട്ടനില്ലിനിച്ചോദ്യും ഭേദം!

കേരളത്തപ്പൻ

(കേളപ്പജി മരിച്ച ദിവസം രാത്രി കോഴിക്കോട് ഗാന്ധിഗൃഹത്തിലാണ് മുത്തശരീരം സുക്ഷിച്ചിരുന്നത്. സന്ദർശകൾ വന്നുമ്പോയുമിരുന്നു. ‘രഘുപതി രാഖവരാജാരാം എന്നശാം രാത്രിയുടെ അന്തരീക്ഷത്തെ അത്യുന്നതം വ്യാകുലമാക്കി

രീതിനിരക്കുമിറ്റീമക്കുമ്മായക്കാട്ടാരത്തിൻ

രേണുകളാളിക്കത്തീടുകയാണുശരണം:
രാലഭവ, രാജാരാമ, നീയുയിർക്കൊൾവു സീതാ-
രാമ, ഞങ്ങൾതനുജ്ജലാധാരങ്ങളിൽ വീണൈം.
ആ മന്ത്രം മുഴങ്ങുമിപ്പാതിരാത്രിതന്ന് കോടി—
രോമകുപങ്ങൾക്കുള്ളിൽ കൊടുക്കാറ്റായിട്ടുയോ—
ഖുയിലെ ദ്രോതായുഗമുഹൃദ്ദത്തം! രാമൻ മുനിൽ
ശയിപ്പു പുഷ്പന്സ്ക്രോഷയുയിൽക്കണ്ണുംപൂട്ടി.

ഉംഗം

ഉർക്കടമേരോ മുകചോദനയാലേ പുഷ്പ—
ചാകവും ചുമനുവന്നുന്നു ബഹിരിലോകം:
ആരാരും നിയോഗിക്കാതെത്തതിയിരട്ടാനും ചെയ്യാ—
നാവാതെത്തജ്ജരുന്നു നന്നിതൻ പരിപാകം:
പോയ ജീവാത്മാവിഭർജ്ജ ജയസന്നിധിയിക്കൽ
പോളച്ചിമിടാക്കണ്ണും നട്ട നിൽക്കുന്നു ശ്രോകം.

ഉംഗം

ഭൂമിതൻ മകാളയല്ലിക്കുറിവേട്ടു രാമൻ
ഭൂമിയെത്താനെന്നിപ്പോളിവേറൻ; സർവ്വോദയ—
പേമരുപിണി വൈയവ്യാർത്ഥയാ വയു നിത്യ—
വ്യാമുംഡം വീണാളഭ്ലോ രാമ, നിൻ ചരണത്തിൽ.
ആയിരം ശരീരത്തിൽ തിളങ്ങും പ്രാണന്പദ്ധം
വായുവിനില്ലോ സുതാര്യതയെന്നിയുണ്ടാർ
തുപ്പമേ വാഴവെന്നു താൻ മരപ്പുൻ; ഓർപ്പേ, നിം—
ടിച്ചുതൻ ഘപനീഭൂതസ്ക്രോഷാന്യുകരുത്തായി
പിരക്കാൻ സാധിപ്പതുമുത്തുംഗാനേരമുല്യത്തിൽ
പാകകാൻ സാധിപ്പതുമീശവരകടാക്ഷത്താൻ!
കേവലമനുഷ്യനല്ലിജ്ജയമുപേക്ഷിച്ചു
കേരളത്തപ്പൻതന്നെയെന്നു താനുൽപേക്ഷിക്കു,
ഉദയച്ചുവപ്പുരുന്നു ചക്രവാളത്തിൻ വൃണ്ട—
വദനം; ജയസന്നിധ്യത്തിൽ നിന്നവിരാമ—
രാലഭവ, രാജാരാമ, നീയുയിർക്കൊൾവു സീതാ—
രാമ, ഞങ്ങൾതനുജ്ജലാധാരങ്ങളിൽ വീണൈം!

കടക്കാരൻ

ഒളിനെല്ലാം വിഷാദങ്ങൾ സഹിച്ചില്ലി, ദയുന്ന
മനുകാലമാരായ ദശവസ്തുരങ്ങളെ,
നിങ്ങളപ്പാർത്ഥി വഴി വിളക്കിനുള്ളിൽക്കത്തും
നിസ്സഹായതപോലെ നിന്നിരുന്നവനാം താൻ?

‘ഉർക്കൊല്ലിനി നീ’യെന്നപേക്ഷിച്ചിട്ടും സുര്യ-
നൃദിച്ചി; പരമ്പരയേ പുകയെൻ മിഴിയിലെ-
ച്ചില്ലിലെനാൾച്ചിട്ടും കാകകെൾ കരയവേ
ചിമ്മിയ മിഴികളിൽ തെളിഞ്ഞു ജിജന്നാസകൾ.

ഉഹാഹ

അപ്പോഴേക്കിതാ, വന്നു നില്ക്കയാണെൻ മുന്നിൽ, ത-
നുച്ചൻ്റെ മടിത്തടിലിരിക്കാൻ വെന്നും സ്നേഹം-
ബുദ്ധബുദ്ധം, അനവദ്യനിർമ്മലമനസ്മേര-
ഗർഭദം, ഇസ്തംസാരപാവനത്തിന് മുത്തു-
ക്കുടം! ഫേ, മഹാത്മാവാം നിത്യതെ, നിന്നെന്നും
കടക്കാരൻ എന്നു, വാരിയെടുപ്പുൻ പുൽക്കീടുവേൻ!

കല്ലുടക്കുന്നവർ

പത്രതവക്കെന്തു കല്ലുടക്കുന്നു എന്നു;

പാണ്ടുപോകയാണങ്ങാട്ടുമിങ്ങാട്ടും
വാസരങ്ങളും മാസവും വർഷവും;
വായ നിൽപ്പി വളർന്നപാടിമുപ്പാഡി.
വന്നവതരിക്കാത്തതെന്നെൻ മുന്നി-
ലന്നമായ് ജഗദീശവകാരുണി?
അല്ല, ശുന്നുതയല്ലാതെ യാത്രാനു-
മില്ലയോ സ്ഥലകാലക്കവലയിൽ?
ഇന്നലെർജോലാരകാളാംബുദങ്ങളാൽ
വിന്നമായിക്കിടന്നു വിയത്തുവം.
ഇന്നു സുരൂനുംച്ചപ്പോഴേക്കെന്തു
പൊന്നിലീശൻ കഴുകിത്തുടച്ചല്ലോ!
എങ്ങുപോയാകരുത്ത കണ്ണീരുകൾ!
ഇങ്ങറിയാവത്താനുമാത്രം വിശ്വേ,
നിത്യസത്യമേ ജന്മവിൻ പള്ളയിൽ
കത്തിനിൽക്കുമന്നശരശുന്നതിൽ!

ഉഹാഹ

പാതവക്കെന്തു കല്ലുടക്കുന്നു എന്നു;

പാണ്ടുപാണ്ടുകൊണ്ടങ്ങാട്ടുമിങ്ങാട്ടും
സഞ്ചിക്കുന്ന ഭാഗ്യരമഞ്ചളിൽ
പുണ്ണിരിക്കൊള്ളും പുണ്ണയുവാക്കഞ്ഞേ,
കുട്ടിയായിരുന്നപ്പാഴിങ്ങേത്തിയി-
ചുറ്റിക്കൊടക്കിച്ചുനുറുക്കി എന്നു
കോടികോടിക്കരിക്കല്ലുപാറകൾ;
കോറിയിട്ടു നെടുകയാച്ചില്ലുകൾ
ആദിയൈഞ്ഞനുമന്തമെഞ്ഞനുമി-
ല്ലാതെ നീളുമീ നിങ്ങൾതന്നെ പാതയിൽ.
അച്ചനായി എന്നു, മുത്തച്ചനായി എന്നു;
ഉച്ചവെയ്യല്ലതു കല്ലുടക്കുന്നു എന്നു.
നാജൈ നിങ്ങൾതന്നെ മകൾതന്നെ കാരുകൾ
ചുള്ളിട്ടുവരുന്നോൾടയറുകൾ

പുഴിയിൽപ്പുള്ളിനിടായ് വതിനേൻരു വായ്
പുട്ടിയെക്കിലേം ലേശമെന്നാശിച്ചും.
അല്ല, ശുന്നതയല്ലാതെ യാതൊന്നു-
മില്ലയോ സ്ഥലകാലകവെലയിൽ?

ചന്തപ്പടിക്കരർ

“**ഉ**പനിഷദ്ദത്തശുതിയ മഹർഷി പുസ്തകവെശ്യ—
സവിധത്തിൽ നൃഗ്രേഢത്തമിഡേണ്ടിവന്നു
ഉരിയരിക്കണ്ണതിക്കെ, നാല്പുവൻ ദിഗംബരനായി
നടന്നപ്പോൾ വഴിപ്പോലീസിറ്റുചെയ്തു.”
ഭാവിയിലെപ്പുത്രവാർത്തവായിലിട്ടു കൃതിരിക്കുന്ന
വർത്തമാനം മേശയിരേതെ തുറന്ന കത്തിൽ
കവിതക്കു ചെലവില്ല, ചന്തയില്ല! കത്തിൽ കരി-
മഷിക്കൊണ്ടു കൈകക്കുകും മഹാവണിക്കേ,
അരയിരക്കണക്കിലാല്ലേ പൊലിക്കുന്നു കിൻ്നസി വൻ
നോവൽ തീർക്കും കനുപുട്ടിക്കൈക്കളിൽ താങ്കൾ?
കാറും ടെലിഫോൺും വണ്ണന്നോവൽപ്പട്ടപ്പുകാർക്കാട്ടേ!
കാലിൽ ചെരിപ്പിടാൻ കവിക്കർഹതയില്ലോ?
അരച്ചുറ്റിലോരുമുഴം സഹസ്രകവണിപോലു—
മനിന്നിടാതെമമ്പുവൻ പുരത്തിരഞ്ഞും?
നോവലിനും ചെലവില്ലാക്കാലമായാൽ ഭവാനഞ്ചു—
താരമുള്ള ഹോട്ടലുടൻ തുറക്കുമല്ലോ?
കളള്ളശാപ്പു ലേലംവിളിച്ചുത്താലും വേണ്ടതില്ല;
കഴുത കുക്കുമച്ചാക്കു തുറക്കില്ലോ?
കൊടുത്തുവോ കവിതയ്ക്കു പരസ്യമെന്നില്ലാ ചോദ്യം;
കടത്തിയില്ലോ താങ്കൾ ജനിച്ചുശേഷം
കാത്തിൽ ചലച്ചിത്രഗാന പല്ലവിയെക്കില്ലും: പിന്നു-
ക്കാണുമെമ്മമ്പവിടുന്നീ മഹോദയത്ത?
ജമാനതരവുസനങ്ങൾക്കുള്ളിൽനിന്നു പരിനൗ-
പ്പുണ്യാമ്മാവിൽ കണ്ണിശിക്കും സാരസ്വതത്ത?

ഭാഗ്യവതി

ഒരുവായുരപ്പും, നിൻ
തിരുമുറ്റം ഹർഷബാഷ്പവർഷംതാൽ
മെഴുകുനേൻ ആരുണ്ടി—
നേനേനക്കാർ ഭാഗ്യമുള്ള വയു വേരോ?
അരരെത്താങ്ങിയെടുത്തി—
ടാളുകളീ മന്ത്രപത്തിലെത്തിച്ചു
അ മമ പല്ലവന്നല്ലോ
സ്വന്തം കാലാൽ പ്രദക്ഷിണം വെള്ളു?
കണ്ഠവരല്ലാതാരും
നവുകയില്ലീ മഹോദജാലം തേ,

കൊണ്ടറയാൻതന്നെയെന്നി–
കിടവന്നതു പുർഖുണ്യപരിപാകം!

എല്ലാം ശരി; എന്നിട്ടും
മമ ഹൃദയം നിത്യവിസ്മയായീനം!
എങ്ങനെ വിരചിച്ചാനെന്ന്
പ്രിയനീ നാരാധാരിയപരിതോഷം?

കുവളമാലകൾതാനീ–
തതാമരമാല്പം ചുഴിഞ്ഞതുനോക്കുന്നേപാൾ;
ശക്കരനാരാധാരി–
നന്തതാനിഞ്ചിക്ഷണത്തിലനുമേയോ.

കാണാറാവും മുന്നേ
തൃക്കണ്ണുരിസ്വലത്തിലെച്ചിരയിൽ
സ്നാനം ചെയ്തു കൊരുതേതൻ
കുവളമാല്പാഞ്ഞൈള്ളതു ഞാൻ മുന്നും?

കുവളമാല്പാമേരി
പ്രാതല്ലിസ്യാസമേതയായ് ചെന്നേൻ,
സേംപാനത്തിൽക്കണ്ണും
കരവും പുട്ടിത്തള്ളനു ഞാൻ നിന്നേൻ.

ഒടുവിലുമാവല്ലഭരുടെ
സുരഖിലമാം സുപ്രസാദപുണ്യത്തെ
നിറുകയിലും നേറ്റിയിലും
പുണ്ഡു പിശാരത്തു ചെന്നുകേടുന്നേപാൾ,

അപ്പോളുമെഴുന്നേറ്റിട്ടു –
ണടാവില്ലോ മച്ചിൽ നിന്നു മണവാളൻ;
മാതുലനോ കോലാധായിൽ
നാളക്കംവെച്ചിരിപ്പുമുണ്ടാവും.

ഉടനുത്തക്കണ്ണിതയായ് ഞാൻ
മനിയിയിൽച്ചുനു വിരൽമിടിക്കുന്നേപാൾ
കക്കണനാദഗ്രഹത്തികൊ–
ണടാവാം, നേത്രം വിടർത്തുമെൻ്നാമൻ.

“നോക്കു, സുരുനുഡിച്ചു, നു–
കത്തോളം പൊന്തി”യെനു കേൾക്കുന്നേപാൾ
എട്ടായ തുടയ്ക്കാതൊരു
ചാട്ടംചാട്ടും പരിശ്രേഷ്ഠനാരൻ.

ഓടിപ്പോവുകയാണോ–
കുലധർമ്മഭംഗിരു; പോകുന്നേപാൾ
കവിടിക്കിയ കാണുനു,
കാലുകവച്ചേങ്ങടക്കുത്തു ചാടുനു,

അപ്പോഴുതല്ലോ സാക്ഷാൽ
തൃക്കണ്ണുരച്ചുതപ്പിപ്പിഷാരോടി
ചെറിയൊരു നസൃതതാലേൻ
പതിതൻ സ്വപ്രത്യയത്തെ നോവിച്ചു!

ഇതു നിസ്സാരം, പകേഷ,
സുരുവായുരപ്പുനുണ്ടാരുഡേശം;
പദ്ധതിയിലുള്ളവായീ

വിശ്വാത്തരട്ടപാദരന്നല്ലീ?

കഷണികമൊരാത്മാനോഷണ-

മൊരുംഡിവസത്താൽ വിഭക്തിയായത്തീർന്നു:

ഉത്താരകമത്താരക-

മിനോ ഉപസർഖമുക്തഭക്തിരസം!

നേരിയോരപമാനത്തിൻ

വേവിനേർക്കായ്‌ച കഭളിയാലിപ്പോൾ

പീയുഷാപ്പാവിത നീ

ഭൂമിയിലെദ്രേവാഷതൻ നാവേ!

ഗുരുവായുരപ്പാ, നിൻ

തിരുമുറ്റം ഹർഷബാഷ്പവർഷത്താൽ

മെഴുകുനോൻ: മറുന്തീ

ഭാഗ്യവതിക്കിനിയുള്ള കർത്തവ്യം?

കാലത്തിന്റെ കടക്കമ

നീയല്ലൈകിൽ പുംബവള്ളം കലക്കിനിന്നപ്പോൾ; പ്രാണ
വായുവിൽ കുദേശരരൻ്തെ യാർമ്മികരോഷം.
അച്ചനാനപ്പുറത്തെതിയിരുന്നതിൻ തശവല്ലീ
കൊച്ചുമകൻ തൻ തുടയിൽ തെളിഞ്ഞുകാണു?
അച്ചനിരുന്നതു പക്ഷേ, മരാനതാർ പുറത്താണോ-
നുച്ചരിച്ചീടേണമുകിൽ സന്നതു വേണം.
ആനയകടത്തീ കാലം സുചിക്കുഴയികലുടെ,
ആന പക്ഷേ, ബവരും കുഴിയാനയായ്പ്പോയി.
പഴഞ്ചാല്ലു ചേരിക്കാഴിച്ചിരുന്നവരവസാനം
പതിരുകൾ വാതിത്തിനു മയക്കമായി.
തോണി മരിഞ്ഞിട്ടും തോണിപ്പുറത്തിരുന്നവർ കര
കാണുമെന്ന പിന്നിലാവിൽ തളർന്നുണ്ടാണി.
അണ്ടി പോയതരിയാതെ നക്കിത്തുടച്ചിരിക്കയോ-
ലണ്ണാൻ്തെ കൈപ്പടംകുടിത്തെന്നുപോയപ്പോൾ.
പുല്ലുതിനാൻ തുടങ്ങുന്നു ശതിക്കുട പുലി ;പക്ഷേ,
പല്ലു പോയതരിയുന്നതൊടുവിലാല്ലോ.
ആട്ടിന്തോലു പുതച്ച ചെന്നായ്‌കളുടെ പാൽ കുടിക്കും
കാട്ടുമനുഷ്യരാണുനാക്കമെയരിയും?
കല്യാണത്തിരകുകൊണ്ടു താലികെട്ടു മിനപ്പോൾ
കന്ധകയുമരിയാണത്തത്തുതം തന്ന.

കുറ്റിപ്പുറസ്മരണ

ഞാർക്കുന്നു മരിച്ച കേശവകവേ,

സാക്ഷാലിട്ടേറിയും

ഞാനുംകുടി നടന്നലഞ്ഞു വിളരി-

കഷീണിച്ചു മുവന്തിയിൽ

കാണാൻ വന്നു ഭവാനെ; നിത്യഹരിത-
സ്വനേഹത്തഴപ്പിന് നടു-
ക്കാനോക്കുളിർപൊയ്ക്കപോലെ വിലസി
താങ്ഗേഹമാച്ചേനരെ.

പത്രായപ്പുരത്തൻ വരാന്തയിൽ നില-

തതിട്ടോരു പുൽപ്പായമേ-

ലത്താഴത്തിനുമുമ്പിലെന്നപടിയേ

ചാമംപടിഞ്ഞാസ്ഥാനമയാ

ചിത്രാധാസകുതൃഷ്ണപേന ചതുരം-

ഗരോപ്പുരിച്ചുകൊ-

ണ്ണുത്താനോജ്ജവരുപനങ്ങമരുമ-

ച്ചിത്രം സമീക്ഷിച്ചു ഞാൻ.

“ചീറിപ്പാഞ്ഞുവരാം, പടിപ്പുര ജവാ-

ലുന്തിന്തുരക്കാം, അക-

ദേതറിപ്പുചെട്ടിരെയാക്കെ മുക്കിയുയരാം

കോലായവപക്കോളവും

ഒരത്തുള്ളറബിക്കടക്കംതിരകളേ,

കാണില്ല, കേൾക്കില്ലതീ-

ലൈരദ്ദുതനിപീന, “നെന്നു നിലകൊ-

ണ്ണു എങ്ങളാത്താദരം.

പിന്നീടാണ്ഡുകളുത്തയാ, ധിതിനിട-

യ്ക്കെന്തൊക്കെ ഹർഷം ജഗ-

തതിനുണ്ടായി! ഭോഗനാടൊന്തു കവിതാ-

പാരായണം ചെയ്ത ഞാൻ

ഇന്നോർക്കുന്നു സുവത്രതാട, ചുരുളിയിൽ-

ക്കുണ്ടുള്ളിനന്പീശനിൽ-

പുണ്യാത്മാവു വിടർന്ന പാതിരയിൽ നാം

തീവണ്ടിയിൽപ്പോയതും!

എല്ലാം തീർന്നാടുവിൽ ഭോൻ മിഴി-

യിൽനിന്നൊങ്ങോ തിരോഭുതനാ-

യെക്കിൽക്കുട്ടി നുണച്ചിരക്കിടുകയാ-

ണ്ണുണ്ടായതൊടുക്കു ഞാൻ;

ഇന്നേറ്റും മധുരിച്ചുകൊണ്ടുവിരിയും

ഗ്രാമത്തിലെക്കയ്ക്കുത-

നുള്ളിക്കായ്ക്കളുതെടുത്തവയിലെ-

ക്കാവുങ്ങൾ ഞാൻ മുളവേ.

എക്സ്രേ

ജോരുളം വേഷമൺിന്നുനില്ക്കേ

കാറിലിരുന്നു പറന്നുപോകേ

ഞങ്ങളെക്കാണുന്ന നിങ്ങളോർത്തീടുന്നു

ഞങ്ങളാണിന്നതെല്ലാശ്വരാന്മാരെന്നും

നിങ്ങളോട്ടാകെ നിർഭാഗ്യരെന്നും

പള്ളിതന്നുള്ളിലെക്കാരുമെന്നാൽ
 അളളാവിനല്ലാതറിഞ്ഞുകുടാ:
 എന്നേതേക്കാൻ കൂളിച്ചുണ്ടാനുംഞ്ഞുവാ-
 നുണ്ണിക്കിടാങ്ങരാളുതാലോലിക്കാൻ പോലു-
 മിന്ന ഞങ്ങൾക്കു സമയമില്ല.
 വീഴ്തിൽ വന്നനിബന്ധാരു ചുമരിൽ
 കോട്ടുരിത്തുക്കുവോളായിരിക്കും
 മൃത്യുവക്രത്തിൽക്കിടന്നു പിടയുന്ന
 വ്യഖ്യാനം നിസ്സഹായാത്മദ്വാബം വന്നു
 മുട്ടുന്നു പുമ്പുവാതിലിനേൽ
 കഷ്ടിച്ചു പാതിരാവായശ്രേഷ്ഠം
 കട്ടിലിൽക്കൈക്കാൽ നിവർത്തിട്ടുവോൾ
 വാതിൽക്കൽ മുട്ടുന്നതെങ്ങോ പൊരിയുന്ന
 മാതാവിൻ പേറ്റുനോവായിരിക്കും; അപ്പോൾ
 സാധിപ്പതാർക്കു കിടന്നുംഞ്ഞാൻ?
 കിട്ടുന്നു നാണയം വേണ്ടുവോളം;
 കിട്ടുന്നതാക്കാച്ചലുവിട്ടുന്നു:
 ജീവിതത്തിൽ കണക്കാക്കയിട്ടുവോണോ?
 ജീവിക്കുവാനേ മിന്നുപോയെന്നുള്ള
 നോവുന്ന ശർഗ്ഗദം സ്വാക്ഷിനിൽപ്പ്,
 എക്കിലും ഞങ്ങൾക്കു കുസലില്ല,
 കണ്കകളിലാശു പൊടിവതില്ല.
 നഷ്ടങ്ങളത്തും നേടമായണ്ണുന്നു,
 കഷ്ടപ്പെട്ടുന്നു കരുക്കുവോളം, വീണ്ടും
 കഷ്ടപ്പെട്ടുന്നു വെളുക്കുവോളം.
 കാരണമെന്തനോ? ലോകമേ, നിന്ന്
 കണ്ണുനീരെപ്പിയെടുത്തിട്ടുന്നു
 കണ്ണംത്തിലെ റൂതസ്കോപ്പ് ഞങ്ങൾതന്ന്
 കൈയിലെക്കത്രികപോലുമല്ല, നെഞ്ചിൽ
 കത്തുന്ന ജീവാനുകമ്പന്യല്ലോ!

ദിവാസപ്പനം

കണ്ണുപിടിച്ചു ശാസ്ത്രമെന്താക്കേ? അജന്താതം തു-
 നണ്ണിയോ മാവോ മുത്തതെനവഗംതുതയിന്നു.
 വ്യക്തിയെപ്പുമുദായം സംരക്ഷിക്കണം, പക്ഷ,
 വ്യക്തികൾ കുടിച്ചേർന്നതല്ലയോ സമുദായം?
 കടമ ചെയ്യാതവെന്നതവകാശം? സ്വന്തം
 കരണ്ടുയമല്ലാതില്ല മോക്ഷാപായം ഫേ.

ഉഡാ
 അത്രയേ ചിന്തിക്കുവാനിടയായുള്ളു: പെട്ട-
 നമ്മതൻ സഹമൃസ്തമേരമുവമല്ലയോ മുന്നിൽ?
 അച്ചേലപ്പുത്തപ്പിനേൽ തുഞ്ചിയും പിന്നിൽപ്പെട്ടു-
 ലക്കാൽമടവിൽ ചേന്നുപറിച്ചും നടപ്പേൻ ഞാൻ
 എത്രയോ വർഷങ്ങൾമുമ്പിള്ളവെയ്യലാളും ടിപ്പു-
 സുൽത്താൻറു നിരത്തിലുടമ്പാതേക്കാവാമല്ലോ?

“എത്രയുണ്ടെങ്കിലുത്തുനി—
നെന്ന് നൃ ചോദിക്കും മുന്നേ പറഞ്ഞുതരുന്നുള്ളോ,
“പത്തുനാഴിക്”; മണ്ണിലിരുന്നു കടയും കാൽ—
പുത്തിയിൽ തടവുന്നോൾ പിന്നെയും ചോദിപ്പി ഞാൻ,
“ഇല്ലതേക്കമൊത്തുനിന്നെന്നത്യുണ്ടെങ്കിലും, ദുരം?”
ചൊല്ലുന്നില്ലതിനമു തർക്കഷണം സമാധാനം.
ചിതിച്ചിരട്ടനേക്കോരിയെടുത്തിരട്ടാക്കത്തുതാ—
നിരുത്തിച്ചുംവിക്കുന്നു “പത്തുനാഴികതന്നെ!”

നിളയിലെ നിർവ്വതി

സ്വഭാതനക്ഷത്രകാന്തി പുരജും നിളയിൽപ്പുരം
വെള്ളിയാൽത്തീർത്തപോൽ വെട്ടിത്തിളങ്ങുന്നൊരു തോണിയോ?
ഹരുണ്ട പുർവ്വാചലത്തിൻ പിന്നിലെ സർബ്ബരശ്മിയാൽ
വിദ്യുതയിലെ ക്ഷീര പമം മായാൻ്തുടങ്ങിയോ?
അമ്മ പോറ്റമയോടാത്തു തോണിക്കൊന്നുത്തിരിക്കവേ
പാളതെതാപ്പിക്കീഴിലിരുശ്ശിരിയോ തുഡയുന്നുവാൻ?
അരാളമണ്ണത്രശ്ശിരോളം വക്കേണ്ടാടം ചലികവേ
എത്തു വാസല്യാധരോഷ്ഠം ശ്രേശവാശ്രൂക്കണ്ണാപ്പിയോ?
എതോ രാജാവിന്റെ കമ കുളിർക്കാറ്റിൽ മിടികവേ
വിളരും ചക്രവാളത്തിൽ ചന്ദകലയുറങ്ങിയോ?
പ്രശാന്തിയെത്ര മധുരം! ആ മുഹൂർത്തത്തിലല്ലയോ
അറിഞ്ഞു ജീവ, നീ ആത്മ അണാനരാഹിത്യനിർവ്വതി?

ഭാരതപ്പുഴയിൽ

തിരുവാതിരണ്ണാറുവേലയാണങ്കെ, കാലിൻ
ഞെരിയാണിക്കർപ്പോലും നനയാതെ ഞാൻ നിൽപ്പി
ഭാരതപ്പുഴയുടെ മല്ലാഹനച്ചുടുവെയിൽ—
തനാരയിൽ കാലിൻചേട്ടിലെൻ നിശ്ചലാളിക്കുന്നോൾ.
ദുരൈയാ മലനുംതടവിൽ കിടക്കുന്ന
ദാരുണൻ വരുണാന്തേ കണ്ണുനീർച്ചാലല്ലല്ലീ
ഇപ്പോഴെൻ ചരണാതെ നക്കിക്കൊണ്ടാഴുകുന
നിർഭരവുസനും? കണ്ണഭത്തി ഞാൻ ചെറുപ്പത്തിൽ,
ങ്ങുകകാർക്കാറുകുടയ്ക്കടിയിൽ പ്രപഞ്ചങ്ങ—
ഭളാക്കെയും ചുളിക്കുടി വിറയ്ക്കും പെരുമഴ—
കണ്ണലിൻകീഴിൽ ജനത്രം മുറ്റവേ തോണി—
കടവിൽ തങ്ങീ കാക്കരാതെതാരു വൃഥാൻകാക്ക!
വൃഥനും കാക്കമാർക്കും ഭയം: ആപ്പുതുവെള്ള—
കുത്തിനെപിലഞ്ഞുമോ ഉപജീവന്തോണി?

ഹോരയും ഞാന്മാം

ദ്രോ മുഴുവനും നോക്കി മടക്കിവെയ്ക്കുന്നേബാളുള്ളിൽ

‘കുരന്തേല്ലോ വിധി’യെന്ന വിഷാദഭാവം.
പന്തിരണ്ടു രാശികളിൽ ശുന്നതയിൽ ചപിക്കുന്നു
പത്തു മഹാഗ്രഹങ്ങളീ ഭൂമിയോടൊപ്പം
അവയിൽനിന്നുതിരുന്ന രശ്മികൾതന്ന് സംഗമത്തി-
ലവനിയിലനുകഷണം ജനിപ്പി ജീവൻ.
ഒരാറു ബിന്ദുവേയുള്ള സ്ഥലകാലക്കവലയി-
ലോരു ജീവാത്മാവിന്നവതരണമാർഗ്ഗം.
അവന്റെ ഭാവരുപങ്ങളിലവുമാശയിപ്പ്-
തതിനെന്നമാത്രമാ വിത്തിലിൽപ്പി വൃക്ഷം.
പത്തു മഹാഗ്രഹങ്ങളിലാറു പാപരായിരിക്കു
മർത്ത്യജനത്തിലെസ്തുവ്യമത നിസ്താരം!
പരമഭാഗ്യവാൻപോലും ജീവിതപരീക്ഷയിങ്കൽ
കരസ്ഥമാക്കുന്ന മാർക്കു നാൽപത്തു മാത്രം!

ഉണ്ട
ഹോര വീണ്ടും തുറന്നു ഞാൻ, പുർഖും ക്ഷേമുഷിക്കു-
ണോരോ വരിക്കിടയിലും തിരഞ്ഞുനോക്കി.
മടക്കിവെച്ചപ്പോളേന്റെ മഹാന്യകാരത്തിൽ കഷണം
സ്വഹൃദമായ വിധിയുടെ മുഖം മൊഴിഞ്ഞു,
“നിനക്കു ഞാൻ കരുണായാൽ കർമ്മേന്ദ്രിയം തന്നെ, നെന്നു-
ലെനിക്കു മോക്ഷാപാദാനമെന്തുള്ളു കുണ്ടെ?”

പിപീലിക

ഡി ദിനത്താരു മാതളനാ-

രക, മാ വൃക്ഷത്തിനായിരം കൊന്ദും,
കൊന്ദുകളിൽ കായ്ക്കനി, യോരു
കനിതൻ ചോട്ടിൽ പിപീലികാൾശുവും.

ആദിത്യദ്വാതി തട്ടാ-
തൈലാപിയിഞ്ചേരക്കുമിയിശ്ശെന്തുനീഞ്ഞുനോൾ
പുർവാപരദിശകളിലവ-
നനിയാത്തുട്ടസൗരദണ്ഡൾ വിതിയുന്നു,

ഞാനാക്കുമിഡൈക്കാളും
ലഘുവല്ലോ ഭൂമിയെന്ന ശോളത്തിൽ
എന്നാലെന്നിപ്പകളി-
നുഡിലാനിക്കുന്നു ചട്ടശോളത്തിൽ.

ഒരു കാറ്റി; തെട്ടും-
കനി വീണ്ടു താഴെയുള്ള ചളിമല്ലിൽ;
ചാരെയുറുന്നിനെ നോക്കി നി-
ലക്കാൾവു ഞാനൊരായിരം വർഷം!

നൃത്തപ്പാലം

63കത്തിരിക്കും മക്കോടുകുടി

മുറ്റത്തുലാത്തും നവഹർഷപായപ്പിൽ
മേലോടു നോക്കീലോരു നാൽപ്പതാണ്ടി-
നീരുട്ടിൽ താനെന്നു നട്ടാജിയോ എന്നീ?

തെളിഞ്ഞുനിൽക്കും മുഴുതിക്കളേ, നീ
ചൊരിഞ്ഞ മാസാന്തസമ്പദപുണ്യം
മിന്നിതാരബ്യമനുഷ്യധർമ്മ-
പുനർജ്ജനിക്കുള്ളിൽ നിഗുഹിതൻ എന്നീ!

അനേകവർഷം പുറകോട്ടു ചെന്നി-
ടച്ചിരുന്നേയാക്കെന്നൊരു പെതലായി
ഇരുന്നുകൊണ്ടൻ മുദുവിസ്ഥമയങ്ങൾ
വിന്റിനേരുക്കെന്നൊന്നു വിടർത്തിടട്ട.

ക്ഷണാൽ ഭവദ്വർത്തുളക്കാന്തിപുരം
പ്രത്യക്ഷമാം ദൈവതമാകയല്ല?
മനസ്സിൽ വെള്ളാവൽ വിടർന്നു, മാന-
തനമശ്രദ്ധാർത്ഥന സഞ്ചലിച്ചു!

ഉടുമ്പിൽ നിന്നപ്പുനെടുത്തുതന
നൂലാല്ല എന്നുൽക്കടക്കതിയോടെ
ഭവൽപ്പകാശത്തിനുനേരയാരാ-
യിച്ചു? ഭവാനിപ്പൂഴതോർമ്മയുണ്ടോ?

അതിനുപിബേത വളർന്നുപോയീ
ജഗത്തിലെക്കെവലമാനവത്രം?
അതിന്റെ ജിജ്ഞാസകൾ നീണ്ടുവന്നു
തൊട്ടില്ലയോ നിന്നന്നുമൊരുമുണ്ടോ?
അ സ്പർശനത്തിനവിച്ചാരിതാണി-
മാനം വിജ്ഞംഭിക്കുകയാൽ മനുഷ്യൻ
പാശ്ചാത്യത്തിനിലാമനുള്ള
ചന്തങ്ങളംസ്ഥംഗതമിപ്പുണ്ടെനോ?

എനിക്കു വയ്ക്കമെ വിശ്വസിക്കാ-
നിന്നതെതയിപ്പുർണ്ണിമതൻ ചുവട്ടിൽ
ഇന്നതെതയീ നിർവ്വതിഗംഗയിക്കൽ
കൂളിച്ച കണ്ണിൽ കൂളിരുംഗമിക്കേ.

അലിഞ്ഞുപോയെന്ന കരൾ ചട്ടകാനം-
കണക്കെ നിന്നശീതളലാളനത്താൽ;
പഠണതുപോയുണ്ണിയോടെനുടുപ്പിന്
തലപ്പിൽ നിന്നുരിയ നൂലുമേന്തി:

“ഇതു നൃലെടുത്തനിളിമാമനാരാ-
യിക്കു, നിന്നക്കണ്ണുകുതാതിരേകു
നൃത്തപ്പാലമായ്തതീരുമശേഷഭാവി-
ദുഃഖപ്രഹരിത്തിന് നിരയം കടക്കാൻ.”

സ്വാമിയാർ മുത്തപ്പൻ

ചില്ലാളി താവും മർത്ത്യാത്മാക്ഷർ, നാഗരികത-
കല്ലിയിലപ്പത്രാഷ്ട്യനാരകീയത്വം,
ഒടിയൻ മുന്നേ വിട് കരുപോൽ പുർവ്വാർജ്ജിത-
വിധിതൻ മുന്നേ പാഞ്ചു വീണിട്ടും തജർന്നിട്ടും
പകൽക്കുരിരുൾ കണ്ണിൽക്കുത്തുന്നതിയാതെ,-
പ്ലാതിരാവിലെ നട്ടച്ചുട്ടു ശനിക്കാതെ
ചിരിയായ് കരച്ചിലായ് സ്വപദിക്കും സ്വരേതസ്സിൻ
തരിയെപ്പുജിക്കുന്ന മന്ത്രത്താൽ ജൂലിക്കുന്ന
രാജവീഥിയിലുടെ മുന്നേവാടു നീഞ്ഞും ചിത്ര-
രാജിതൻ സ്വീകരിക്കുന്ന സ്വപദിക്കുന്നതുനേബാൾ
താമപർണ്ണിപോലൊരു വറ്റാതെ കണ്ണിർക്കുത്തിൽ
താണുതാണുരിക്കത്തിൽ പ്രപഞ്ചം മുങ്ങിപ്പോയി.
കുളിതേവാരാൽപ്പരമുണ്ണിതൻ പഞ്ചാക്ഷരം
വിളയും വായിൽ വയനിൻ പുണ്യം മധുരിക്കേ
ഇല്ലാത്തകിഴക്കിനിച്ചുമരിൽ മങ്ങിപ്പോയ
ചില്ലിട് കൂടിൽ പണ്ഡു രണ്ഡുപേര് നിവസിച്ചു,
മാണ്ഡിലാക്കിരിഞ്ഞകനാബന്ധകില്ലും ശ്രിരസ്സാകെ
മുണ്ടിട്ടു മുടിദിശാഖാരിയായ്, പുണ്യലില്ലാ-
തൊരു പാരുഷ്യശാലി; ആ മുവത്തുറപ്പിച്ച
തുറുക്കണ്കളും വെള്ളപ്പുണ്ണുനുലുമായ് കരു-
പ്പിച്ചകിപ്പിടിച്ചുതുപോലുള്ള രണ്ടാമനു
“വിജ്ഞാനത്വം മതി, ചെയ്യാമെന്തു്”മെന്നതേ ഭാവം.
തർപ്പണംകഴിഞ്ഞപ്പെന്തുനേരുണ്ണിക്കണ്ണി—
ലത്തുതും നിരീക്ഷിക്കുചുണ്ടാണിവിരിൽ പൊക്കി:
“ഇദ്ദേഹം തൈക്കേമെം സ്വാമിയാർ, നിൻ മുത്തപ്പൻ,
ഇദ്ദേഹം കൂട്ടപ്പിട്ടർ,” ഇന്നുമാകമെയോർപ്പേൻ!
ചില്ലാടഞ്ഞതിട്ടും കീറിപ്പോയിട്ടുമിന്നാച്ചിത്രം
ക്കല്ലിലുജ്ജവലിക്കുന്നേബാളൻ കരൾ തേങ്ങീടുന്നു;
ചെന്നു താൻ വീണീലലക്കാഴിയാക്കാഴിപ്പിയൻ
സന്യസ്തപ്രഭാവത്തിനന്ത്യവിശമഭൂവിൽ:
പതിവീഉലാനും കാതിൽ സ്വാമിയാർ മുത്തപ്പൻ, “താൻ
പറയുന്നതു ചെയ്യുകെക്”ന ശാസനയെന്നു!

വിപര്യയം

ദിജനാനപീഠം കയറിയകുട്ടരെ

യജതും നടത്തുകയുള്ളുവെക്കിൽ
ചന്ദഗോളത്തിൽ കുരിശു വരച്ചവ—
നന്നായിരിക്കണം നാമയേയം?
പ്രത്യുക്ഷദൃഷ്ടിക്കു ഗോചരമല്ലാത്ത
സന്തൃതിൻകാലം കഴിഞ്ഞുവെക്കിൽ
കാണാതെ വിദ്യുൽപോവഹത്തിലോടുന്ന

കാലത്തെപ്പറ്റി നാമെന്തു ചൊല്ലും?

കാലത്തെണ്ണീറ്റാൽ കലാഭിരിൽ നോക്കില്ല
കാലത്തെ മിത്യയായ് കാണേംാനെക്കിൽ
കൈയിലുയർത്തിപ്പുറപ്പിച്ചിട്ടും കൊടി
തിളിലിട്ടാലവെന്നെന്തു ചേതം?

ഇന്നാട്ടു, വിദ്യുത്കണ്ണികയേയും പരത്-
ക്ലൗണിനാൽ ദർശിച്ചു കുർമ്മബുദ്ധി
യുക്തിതന്നെ നാഴികവുംയുൾണ്ണത്തിൽ
മുക്കിയെടുത്തതിൽ മുങ്ങുകയോ?

ഒരോണപ്പോക്ക്

ഓഡിനംവരുവൊഴഞ്ഞോരോകുറിയും നീ

നാണിച്ചുപോകുന്നതോമലാജേ?
കുന്നതു പുന്നുള്ളി നിൽക്കെ നീയാദ്യമാ-
യെനെനക്കെണ്ണെത്തിയതോർത്തിട്ടോ?
അനു നീ ചുറ്റിയോരോണപ്പുടവയു-
ണ്ണിനും മടക്കുലയാത്തരെ;
അനു നീ മേലിട പുവിട വേഷ്ടിയോ,
തുന്നതു തുന്നിയ പേരോടെ.
അനു കണ്ണാന്തളിപ്പുവിൽനിന്നുണ്ടായോ-
രാനുമേളമായ് നിൽക്കവേ നീ
ആയിരമക്ഷരപ്പുട്ടു തുരന്നെൻ്റെ-
യന്തരാത്മാവിൽ ചെന്നെത്തീലേ?
അന്തരാത്മാവിലെപ്പാൻചെപ്പിലിനുമു-
ണ്ണനെന്നിക്കുണ്ടായ രോമഹർഷം;
ആളുകൾക്കെന്നിട്ടുമായരും!
ഓണംവരുവൊഴഞ്ഞോരോകുറിയും നീ
നാണത്തിൽ മുങ്ങുന്നതോമലാജേ?
കുന്നതു പു നുള്ളി നിൽക്കെ നീയാദ്യമാ-
യെനെനക്കുടുക്കിയതോർത്തിട്ടോ?

അൾസേഷ്യൻ്റെ കുര

പിയിയുടെ പുമുവവാതിൽക്കലെന്നിലെ-

പ്രധിരാഹകാരത്തിൻ മോങ്ങൽ കേൾപ്പു!
കരചരണങ്ങളും പല്ലും നവവുമു-
ണ്ണാരുമുഴം നാവുമെന്നിക്കു പകേഷ,
അധികാരമില്ലിപ്പുരയുടെ ചുറ്റിലും
കുതികാലിഡോടിക്കുരച്ചുതുള്ളാൻ.
തളരാത്ത ബുഖിയും ശ്രദ്ധാനേന്തിയവുമു-
ണ്ണിളക്കാത്ത കുറുമെന്നിക്കു പകേഷ,
അധികാരമില്ലിതെന്നാടിയിലെ സ്വന്നതുക്ക-

ഇപഹർിക്കുംകൈ കടിച്ചുറുക്കാൻ.
 പകലിന്റെ പടിവാതിലുന്നും വിരുന്നുകാർ
 പതിചിതരല്ലാതിരിക്കുകില്ലോ
 അരിക്കത്തുരുമ്മി വാലാട്ടിയും ചുംബിച്ചും
 പരിലാളനം ചെയ്തുപോന്നവൻ ഞാൻ.
 സദ കണ്ണാൽ സിംഹാത്തയോർക്കുന്നു കാണിക,-
 ജീടിവെട്ടായ് കേൾപ്പിതെന്ന് കണ്ടംനാദം
 അതിനിട്ട കറിനമാം ശിക്ഷയോ? അതെന്നിക്കു
 വിധിതനെയല്ലയോ തന്നരുളി?
 പടിവാതിലിന്റെ പുറത്താരു ജീവൻ്റെ
 പൊടി കണ്ണാൽ ദൈട്ടിയുണ്ടുവോൻ ഞാൻ!
 ഫലമെന്തു? യജമാനൻ കെട്ടിക്കും വരെ
 തലചായ്ച്ചുരങ്ങാനേ സാലുമാവു.-
 തുടലെൻ്റെ കഴുത്തിലെത്താൽവാറിലുണ്ടനോ-
 റിടനെന്തുപൊട്ടലുണ്ട്,പ്ലാഫേക്കും
 കുതുന്നു ചങ്ങലക്കുറ്റി പറിക്കുവാൻ,
 കുനിയുന്നു കണ്ണി കടിച്ചുറുക്കാൻ
 കടവായിൽക്കൊണ്ടപല്ലിളകിയ നോവപ്പോൾ
 തുടക്കുടച്ചാടുന്നു നാവിലും.
 ഒരു വെറും ചൊക്കിളിയായിരുന്നുകിലീ-
 ക്രൈമൻ വല്ലതും വേണ്ടതുണ്ടോ?
 വിധിയുടെ പുമുഖവാതിൽക്കലവിരാമ-
 ബധിരാഹകാരത്തിന് മോഞ്ഞൽ കേൾപ്പു!

ഗജപ്രണയം

നമ്പുതിപ്പാടമാരിൽ നന്ന പ്രസിദ്ധനായാൾ
 നാൽപ്പതു കൊല്ലും മുഖേ മരിച്ചുപോയി,
 ഭാരതപ്പുഴയുടെ തെക്കേക്കരയിലുള്ള-
 കുരടക്കുന്നിൻ പള്ളയ്ക്കുള്ള കാട്ടിൽ
 ഏതോ മനവള്ളിനേകാന്തപസ്യയിൽ
 വേദവേദാന്തങ്ങൾന്റെ പെത്തുക്കത്തിൽ
 നുംറുട്ടുകൊല്ലും മുഖേ കണ്ണിച്ചുവാൻ പുണ്ണു-
 നുംലും കഴുത്തിലിട്ടു നാടുവിട്ടു
 അസ്വലക്കുളം കണ്ണാൽ മുങ്ങിയും നിവേദ്യച്ഛാ-
 റിസ്വാൻ്റെ വിളക്കത്തു വിശുദ്ധിയിട്ടും
 ചെണ്ടപ്പുരിതു കോലു വീഴുന ദിക്കിലോക്കെ
 ചെന്നവൻ കാൽ കഴച്ചതെന്നിനേനോ?
 ആയിരത്താണ്ണുകളെ കണ്ട കർപ്പതിമപോ-
 ലാനയ്ക്കുമുമ്പിൽ കണ്ണും തുറിച്ചു നിൽക്കാൻ
 ഉഞ്ഞണ്ണിനുറിക്കവും? ആനയെക്കണ്ണാൽപ്പിനെ
 തുന്പിക്കെത്തെയിളക്കങ്ങൾ കൊന്നിന്റെ തിളക്കങ്ങൾ
 വന്നൻചെവികളുടെ വീശലുകൾ
 വാലുകൊണ്ണുള്ള ചാട്ടവാറിക്കളുന്നല്ല
 മേലാകെക്കുർത്ത രോമസ്പന്നവും
 ആ മനുഷ്യന്തനിമകുന്നപിടാക്കണ്ണുകളി-

ലാനന്ദഗോപുരങ്ങൾ വരച്ചുവെച്ചു.
എകനായ് തോർത്തുടക്കത്താ ഹസ്തിലക്ഷണപേമം
പോകയായ് കുന്നലനാടളനുതീർക്കാൻ!

ഉഞ്ഞ
നവുർപ്പാടമാരിൽ നന്ന പ്രസിദ്ധനായാൾ
നാൽപ്പതുകൊല്ലും മുന്നേനാടുനീങ്ങി.
നാടുനീങ്ങുന്നതിനു നാലുനാൾമുന്നേ മാണുർ-
ക്കാടിന്റെ മുതുക്കെന്തെ ചരലിപ്പുട
വാസനാവശ്യനബ്ദുസുരൻ നടക്കാർക്കെ
റ്റാസുവിളക്കിന്മുന്നിലേതു കൊന്നൻ?
പാലടപ്പടമനു മുന്നിലെന്നപോതെ കഷണാർ
പാരപ്പുറത്തു ചമിംപടിഞ്ഞേഷം
കല്ലിമയ്ക്കാതെ നോക്കി ഭാഗ്യവാൻ: തന്റെ മുന്നിൽ
വെള്ളുകൊന്നവിളക്കുന്നതെതു കൊന്നൻ?
കാളിപ്പിറയി വിറ്റ കോള്ളുറു മുറംപോലെ
കാതിരുപുറതെക്കും വിടർത്തി വീഴി
പാതിരാക്കോഴിയുടെ കുവലിൽ തലയാടി
പാലപ്പുകാറിൽ തുനികെക്കെ പരതി
പച്ചിലകരുപ്പുകൾക്കപ്പുറത്തുള്ള സഹ്യ-
പർവതതലപ്പുതെപ്പുലർവൈളിച്ചു
ഇറ്റിറ്റായംബാത്തിൽ കുത്തിപ്പുരനോഴുകി
മരുഭൂരു പകലുണ്ടായ് തീരുവോളം
ആനത്തലവനായി നിന്നവനോടുവിൽ പു-
ല്ലാനിക്കാടായി മാറാൻ ദേരുവെന്നേ?
ഐലാരമീ വിഷാദത്താൽക്കുരമാം ചതിയല്ലോ
പാരെന്ന സന്നിപാതജാരത്തിൽ വീഴുകെ
നവുർപ്പാടമാരിൽ നന്ന പ്രസിദ്ധനായാൾ
നാൽപ്പതുകൊല്ലും മുന്നേമരിക്കിലെന്നേ?
ഇന്നുമുണ്ടാനപ്പിണ്ടിച്ചുതിലെ സർബ്ബമായി
മിനുനു വിശുദ്ധമാ ഗജപ്പണയം!

സംയമം

ഡിരപ്പാത്തികൾ കാണുവോൾ പുഷ്പഗ്രാഫക്കോർപ്പിതോ
തരിക്കും കൈകാലുക്കേളേ? മരക്കുക സുവഞ്ഞേളേ!
ധാന്യത്രത്തിനും കഷീര ബലയക്കും സാദ്യമാകുമോ
ചായുവാൻ നേരമില്ലാത്ത ധർമ്മത്തിനു മെചുക്കിടാൻ?
കാലും കൈയും ശരീരത്തിനാംശമാവുന്നമാതിരി
വേറാരെയാനിനാംശമല്ലോ ‘താ’നാമീ‘ജതാന’തത്ത്വം.
ചതുഷ്ക്ഷയത്തിനുപോലുമിടയില്ലാത്തമാതിരി
ധർമ്മത്തിൽ നീന്തും മകരപ്പാഴത്തിന്തിരംശയല്ലി ഞാൻ?
എക്കിലും കർക്കടത്തിക്കലംശിക്കുന്ന ബൃഹസ്പതി
നിഞ്ഞലൈക്കൈകാലുക്കേളേ, ചലിപ്പിപ്പു നിരന്തരം.
ജീവിച്ചനാളിലെലാട്ടുകും സുവമായിബ്ദുജിച്ചവർ
അനേകകോടിയുണ്ട്,നാൽ ബകനായില്ലാരെന്നും.
ജീവിച്ചനാളിലെലാട്ടുകും സുവന്നിശ്വരിച്ചവർ
അനേകകോടിയുണ്ട്,നാൽ ഒറയായ് കുംകർണ്ണനും.

പ്രകവാളങ്ങളുകാൽമടവുകൊണ്ടു മെതിക്കലും
 അകാശപുഷ്പങ്ങളുകെകകൊണ്ടിരുത്തു മണക്കലും
 വിയർപ്പിഞ്ചു സമുദ്രത്തിൽ നീന്തിനീന്തി മരിക്കലും
 മരിച്ചാലും മരിക്കാത്ത കണ്ണീർത്തുള്ളിച്ചുരത്തലും
 വിധിയാണെന്ന പഞ്ചാരത്തിമാതം ഭൂജിക്കിലും
 മേഹലാഞ്ചമൻ കണ്ണിട്ടില്ല, തല്ലീ വിസ്മയാവഹം?
 ചരിക്കാനല്ലെങ്കിലെന്തിനുണ്ടായീ ചരണവയം?
 കർക്കാനല്ലെങ്കിലെന്തിനുണ്ടായീരുന്നു കരഞ്ഞലും?
 വലിച്ചുകൊണ്ടു പോകടു ധർമ്മമെന്ന തിമിംഗിലം
 എന്തേ കൈയ്യിലിരിക്കുന്ന വലയോടൊപ്പുമെന്നും.
 കുമാരത്തിൻ മീൻകൊതിക്കളുണ്ടെന്നു വലതന്നകം
 കുടുങ്ങിയാ മഹാകായൻ: ജയമാണെൻ പരാജയം!
 ധാരപ്പാത്തികൾ കണ്ണപ്പോൾ പുഷ്പശയുകളോർത്തുവോ
 തരിക്കും കൈകാലുകളേ? വെറുകുക സൃഷ്ടികളേ.

മുത്തച്ചുന്ന് മുത്തം

മുത്തച്ചുന്ന് ചെറിപ്പു ദുരൈ-
 തിരട്ടുവോഴേക്കിരുട്ടുപോം
 മുറ്റേതക്കു കുതിച്ചുചാടിയവില-
 ബേഹമാണ്ഡഡവും കേൾക്കെ നീ
 മുർഖാനുംജതിസരത്താട വിളി-
 ച്ചാർത്തില്ലയോ ‘വന്നുപോയ്
 മുത്തച്ചുന്ന്’, പുളകകയെത്തിൽ മരവി-
 ച്ചില്ലാതെയായനു തോൻ.

മുത്തച്ചുന്ന് വലിപ്പ, മേറിയതി, താ,
 നിൻ നാവിൽ മിടായിപോൽ
 മെത്തും മാതെകളോളമല്ലി? ഇനിയീ-
 വാഴവിന്ന് കണ്ണീർക്കനും
 മുത്താക്കും ചുടുവേർപ്പുനിണ്ടു തഴുകാൻ
 നീജേണ്ടു നിൻ താമര-
 കൈതെത്തണിൻ പരിശുഖി: ഇനു ഹരിനോ-
 മം മാത്രമെന്നാശ്രയം.

ആരാവട്ട നിവർന്നുനിന്നിമയന-
 ക്കൈടാതെ നിൻ നിഷ്ക്കള-
 സ്ഥേരാപ്പാദനവോദയാരുണമുവം
 നിത്യം നുകർന്നീടുവാൻ
 ആളാവാതലയുന്ന തോൻ, മധുരമാ-
 മന്തിപ്പുരസപ്പനമാ-
 യാടിപ്പുടി വളർന്നിടുന്ന പൊരുളേ
 നിന്നാൽ പ്രസന്നാശയൻ.

തത്തപ്പുാത്തിൽ വിടർന്നുവന്ന മഴവി-
 ലിൻ പട്ടു കേട്ടും കുരു-
 കുത്തിപ്പുകരളിന്ന് മായുൻ മന-
 തും നീ നടന്നീടവേ
 മുത്തച്ചുന്ന് പുരാണാഭാവനയിലെ-

ക്കാന്താരവാടങ്ങളിൽ-

ത്തത്തും മാമുനിതൻ വരണ്ട ചൊടിയിൽ-

തെറ്റുനു ഗായത്രിയോ?

ചായട്ടേ ജഗദംബതൻ കരുണ നിന്ന്

നാവിൽത്തുള്ളുവും ഹരി-

ശ്രീയിൽ ക്കൈവിരൽ ചോത്തുപോയ്

മനലിലെനോരാതിരിക്കേണ്ടയോ?

വായിക്കാൻ കഴിയേണ്ടയോ പരിക്കർത്തൻ

മല്ലുത്തിലാ മായതൻ

സ്ഥായീഭാവവിനീതമായ ധവള-

സ്ത്രനൃപ്രവാഹങ്ങളേ?

തൊട്ടാൽ പീണ്യുടയും പള്ളക്കുകുടമീ-

യസ്തിത്ര,മെന്നാൽ മുള-

പ്പുംട്ടുനു ഹതാശകാണ്ഡു തരിശാ-

യിത്തീർന്ന ഞാൻകുടിയും

കുട്ടാ, നിന്ന് കളവാഞ്ചമയത്തിൽ, രൂചിര-

സ്വപ്രശ്നത്തിലെൻ്ന നാസയിൽ-

തട്ടും നിത്യതയായ നിശ്വസിതഹർ

ഷായത്തപുണ്യങ്ങളിൽ

മുത്തച്ചേര്സ് വിയർപ്പുടുപ്പിമടി-

ത്തട്ടുന സിംഹാസന-

സ്വത്തിൽക്കേരി നിവർന്നിരുന്നു പവിഴ-

ക്കൈമാലയിട്ടീട്ടേ

മുത്തം വാതിവിതച്ചിടുന സുകൃതി-

പ്ലിഞ്ഞേപ, നിന്നക്കൈരേഖയോ-

സ്വത്തീ പ്രാർത്ഥന: ‘ചക്രവാളമലിയട്ട്

നിന്ന് ലാലാംബുവിൽ.’

അപരാധബോധം

ദിരിയാതെ ഞാനോനു പുണ്ണിരിതുകിപ്പോകെ-

യരികത്തുവന്നാടിക്കുഴഞ്ഞതതാരാണാവോ!

പേമമോ തുളുനിയച്ചുഞ്ഞുണ്ടിൽ? ആ നീലച്ച

തുമിച്ചികളിൽ മുങ്ങിമരിച്ചീല ഞാനേന്ത?

മുറുക്കാൻ തെരുത്തവർ തന്നുവോ? അവർത്തനു

വിരിച്ച മെത്തപ്പായിൽ കിടന്നോ മയങ്ങീ ഞാൻ?

മുപ്പതിലേരെക്കാലുമുറിങ്ങിയെഴുന്നേറ്റി-

ടിപ്പോഴുമോർക്കുന്നതാ നിഷ്കളകാരാധനം!

പേരേരെന്നനവള്ളോടു ചോദിക്കാനുണ്ടായില്ല

നേരമെന്നുടൻ പൊട്ടിച്ചീരുന്നതാരൻ നെഞ്ചിൽ?

ഉഡാ

ഒരു മുള്ളുപോലും ചുടിച്ചില്ലാ മഹർജ്ജുത്തിൻ

ചുരുളൻ സാഹദ്യപുരത്തിലെന്നോ മർവ്വേദം?

കവിതേ നിന്നൊടുള്ള നിസ്തന്ദപ്രണയത്താ-

ലെവള്ളോടൊക്കെചുയ്യതില്ലെന്നല്ലാമപരാധം?

മാതൃസന്നിധിയിൽ

കിCണ്ണുന്നതെന്തീ നഗരത്തിരക്കിൽ

ചില്ലിട് ജന്നൽത്തളിവികലുടെ

കുതിച്ചുപോം യാന്ത്രികവാഹനത്തിൻ

കിതപ്പിൽ ഞാൻ ശ്രാവണസംക്രമത്തിൽ?

ഓൺ വരും തോട്ടുവരമ്പിലാടി-

കളിപ്പു ഭൂമീപുള്ളക്കണ്ണർപ്പോലേ

കണ്ണാത്തളിപ്പുകവിള്ളതുഡിച്ച

വിണ്ണിന്റെ ജീവപ്രണയപ്രഭാതം.

കണ്ണത്തിലെപ്പുച്ച ജലാശയത്തിൽ

കണ്ണാടിനോക്കാൻ കുന്നിയുംമൊഴുക്കും

പൊട്ടിച്ചിരിച്ചേലിൽ വിടരന്നുവല്ലോ

തുന്പക്കുടൽത്തിൻ തരളാത്മഹർഷം.

ഗ്രാമാന്തരീക്ഷത്തിൽ നിംബത കുന്നി-

നീശാനസാനുകളിലുജ്ജവലിപ്പു

ഇപ്പോൾ ഹൃദയത്തിലുള്ള

വില്ലിന്റെ താരസരപത്മരാഗം.

നിലക്കയോ മർശസിതം? കഷണം ഞാൻ

കാതോർപ്പുതേതോട്ടുവളക്കിലുക്കം?

എന്നമു പുജാസുമസ്തരഭത്താൽ

തീറ്റുന്നുവോ പുടഡയുണ്ണിവായിൽ?

വർഷക്കിളിത്താണ്ട തുറന്നു മെല്ലാ-

ഞിച്ചോപ്പുകൊട്ടും തരളാക്ഷിമാരേ,

സംവത്സരങ്ങൾക്കടിയിൽക്കിളർന്ന

വിണ്ണിന്റെ സമൃദ്ധിയും ഞാൻ മുകർന്നു.

അട്ടക്കളം വേർപ്പുകളാൽ കുതിർക്കാ-

നാണായപിന്നാട്ടഹസിക്കുവോരേ,

പ്രത്യുക്ഷമാതൃത്വമനുശ്രവിക്കു

യുഗങ്ങൾതന്നെ ക്രൂഢിപ്പുമകനുപോയി.

അരക്ഷണം സ്ത്രീയത; പിനെ ഞാനാ-

കണ്ണാടിവാതിൽപ്പാടിയിൽത്തലോടീ:

കാട്ടാറിലെപ്പുംവനപത്മതീർത്ഥം

ചീറ്റും കടക്കണ്ണുടനാർദ്ദമായി.

തിരിഞ്ഞു ഞാൻ കോൺഡിഡി; മുന്നിൽ-

ത്തിളങ്ങി വിദ്യുമയമീപ്പവണ്ണം;

ഉണ്ടായ വോധവൃത്തിയാനമോർത്തു

സന്തുഷ്ടിയും സൗകര്യവും നുകർന്നു.

പക്കാത്തഴും വേകകരിയിക്കലെൻ കാ-

ലെത്തുമൊഴുകും നിരയിട്ടുവെക്കിൽ

ഇടട്ട്: അത്താഴമുപേക്ഷണീയ-

മിഡന്നുമാം ശ്രാവണസംക്രമത്തിൽ.

മാസ്റ്റർ

പടികുത്തിക്കൊണ്ടാരു കണ്ണാടിക്കൈഷണൽ ക-
സ്റ്റടയിൽക്കുടി സന്നം കാലടിവെപ്പോരോന്നും
തുറിച്ചുനോക്കി പ്ലാസ്റ്റിക് സഞ്ചിയും തുക്കിക്കുന്നു-
വരുന്നു, പായും ടാക്സിമെക്കില്ലടാലിക്കുന്നു;
“നാജേ രാവിലെ ഭാഗ്യക്കുറിച്ചീട്ടുകുന്നു;
നാളെത്തെ ലക്ഷ്യാധിപൻ നിങ്ങളെല്ലാർ കണ്ടു?”

ഉംഗ
ഒരുപ്പിക്കൊന്നു കാറ്റിലേക്കരീയും കൈ-
വിരലിനവിം ചീട്ടു കീഴശയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നോൾ
നിന്നുപോകുന്നു വൃദ്ധപ്രജയയാക്കവെലയിൽ,
പിന്നു വരേന്നടേതക്കു തിരിഞ്ഞുനടക്കുന്നു.
“വന്നതെത്തിനാണെന്നു മരുന്നു പാവം മാസ്റ്റർ,”
പിന്നിൽനിന്നൊരു ചിതി; ചുമയുതരം ചൊല്ലി,
“അരിമേടിക്കാമല്ലോ നാജേയും ഔന്നിയതെത്ത-
ക്കുറിച്ചീട്ടുകൊൻ ഞാനുണ്ടാവുമെന്നാർ കണ്ടു?”

സീതത്താളി

പടണത്തിലെമ്പുഹള്ളത്തിൽനിന്നോടിപ്പോന്നു
പെട്ട കുശാമത്തിലെഴുാനിപുകുന്നു ജീവൻ
കല്പനക്കാലപത്തിന്റെ നിറ്റബ്രദ്ദമെത്തപ്പായി-
ലഘ്പവിശ്രമം തേടിയെഴുന്നേറ്റിക്കുന്നു.
ഇന്നലെ രാവിൽപ്പുതുമഴ പെയ്തതുകൊണ്ടു
മന്നിനുമിഷ്ടതായ മന്ത്രാന്തിയെപ്പോലെ
വേനൽക്കണ്ണവിടർത്തുന്നതാണോ മുഹൂർത്തത്തിൻ
വേലിക്കൽ? നീ പണ്ഡത്തെതേവിടിക്കിച്ചെടിയല്ലോ?
ചവർപ്പും മതിർപ്പീക്കുമരിപ്പല്ലുകർക്കാണ്ടു
ചവപ്പും കുമാരമിങ്ങത്ര നിൻ്മ മനിപ്പച്ച?
പടർന്നാച്ചുടിയിനേലുണങ്ങിത്തുങ്ങീടുന
പട്ടവള്ളിത്തൻ ദേന്നും കണ്ണു ഞാനപ്പോഴല്ലോ
വളരപ്പെടിച്ചിതം! ഏകില്ലും ജിഹാഗ്രത്തിൽ
വിളയാട്ടുവാൻ ശക്കിക്കുകയാണതിന് സംജ്ഞ.
കർശകൻ പക്ഷേ, ചൊന്നാൻ: “ഉണങ്ങീ സീതത്താളി.”
തരളീവിക്കുന്നു പെട്ടുനന്നൻ ഹൃദയത്തിൽ
തമസാന്തി തേങ്ങുമാർക്കാവൃത്തിന് ദുഃഖം,
കലപ്പച്ചാലിൽപ്പെറ്റുവീണ പാതിവത്യതെ
കലപ്പയുന്നുന്നവനോർത്തുവെന്നാരാനദം!
അല്ലെങ്കിൽ സീതാദേവി, നിന്നുംഗുരതായ-
മില്ലസൗരദേമാരു തേവിടിച്ചുടിയിനേൽ
പടർന്നാലെന്നതു മാനവസ്മരണത-
നീടനാഴികക്കിന്നും തപ്തകാഞ്ഞനീപാം!
ഉണങ്ങീ കാലക്കേടാലെക്കില്ലും സത്യം വീണു-
മുണ്ടും, രണ്ടാ മുന്നൊ മഴ പെയ്ക്കയേ വേണ്ടു.

കുളിയും കുറിയും

കുളിച്ചിക്കാൻ പോയീടിനേൻ പുലരും മുന്നേ, പക്ഷേ,
കുളിച്ചതുനു വീടിൽ സമ്പ്രയ്ക്കുശേഷം മാത്രം.
“ഇത് താമസമാവാനെന്നു കുട്ടാ?” ജന-
യിത്രിതൻ വാസ്തല്യാർദ്ദേവദനം ചോദിക്കുന്നു,
“കുളിച്ചാലപ്പോൾത്തനെന്നയിട്ടുകൊള്ളണം ബന്ധ-
ക്കുറി,” അപ്പിതൃവാക്യമപ്പോഴും മുഴങ്ങുന്നു
ചെവിയിൽ; ബന്ധക്കുറിയിട്ടുവാനായിട്ടല്ലോ
ചെലവായ് പകലതെത്തപ്പുത്രണഭു മണിക്കുറുറം!

ഉഹാ
കുടുതലായീ ബന്ധമമാനുകിലാല്ലെങ്കിലോ
കുടുതലായീ വൈള്ളം, ഈ വൈപരീത്യംമുലം
കടവിൽ ബന്ധമക്കാട് കാലിയായപ്പോഴല്ലോ
കയറിപ്പോനു കുളിക്കഴിഞ്ഞ ഭാവതേതാട.
അംസ്തമിച്ചിരിക്കുന്നു സുരൂതെനന്നിയുന്ന-
തപ്പാഴാണെ, മട്ടിലിതമമയലരിപ്പിക്കും?

ബൃഹത്സത്യം

അത്രക്കുരോമത്തിന്റെ നീളം മാൻരോമത്തിന്റെ വർണ്ണവും
ഇന്നങ്ങിച്ചേർന്ന രോമങ്ങൾ കാറ്റിലാടികളിക്കവേ
ഗൗരഭംഷ്ട പുരിത്തിട്ടു കുതികാലിൽ ചരിപ്പുവൻ,
മത്തേഭാഗംഡിരുപൻ, ശരദോപമവേഗവാൻ-
അവൻ കൈയിലാണെന്നു ശരീരത്തിന്റെ സംസ്ഥിതി;
അതിന്തെ നിമേഷത്തിലെന്തിനൊന്നു നട്ടങ്ങീ ഞാൻ?
ചുവന്ന പട്ടുപ്പോടെ കൈയിൽ ദണ്ഡിയുള്ള മദ്രാരാൾ,
യജ്ഞത്താലയിലെത്തുമോൾ പ്രസന്നസ്ഥിതഭാസുരൻ,
പുരത്തു സഖയിക്കുമോൾ ക്രൂരഭാവം വർപ്പുവൻ,
കൈകൊണ്ണു തൊട്ടതവിലം കലാസുഖഗമാക്കുവോൻ,
പ്രതാംഗത്തിനാൽ കുപ്പതൻ, നിത്യവ്യസനദാരുണൻ -
അവനാണെന്നു മനസ്സിന്റെ നിയന്താവെന്ന വാസ്തവം
അറിഞ്ഞപ്പോളെന്തിനായി പൊട്ടിപ്പോട്ടിക്കരഞ്ഞതു ഞാൻ?
എന്നെങ്കണ്ണംത്തിടാണ്ടിട്ടോ? ഞാനെനന്നതൊരു മിച്ചയോ?
ബൃഹത്സത്യം തന്നെയെന്നാലീ വറ്റാക്കണ്ണുനീർക്കണാം!

പരിദേവനം

രംഗാവുനില്ലനിക്കീയിടക്കാനും ദേവീ,
തവസനിധാനത്തിൽ മുവം കാണിക്കാ, നെന്നാൽ
നവയറവന്യർമ്മക്കാടിലും മലയിലും
നടനു തളരുമോളാർക്കുവേനിനും നിന്നെ,

വഴിപാടായിട്ടുകീർക്കുടി ഞാൻ ചെറുപ്പത്തിൽ
 തൊഴുതേൻ ഭവച്ചിലാ വിഗ്രഹത്തെയല്ലോ
 മകരപൂശം രാശി ചാക്കത്തിലുടെ ചുറ്റി
 മകരത്തിൽത്താനെത്തും ദ്രാനവാസരത്തോളം?
 ചന്ദനം ചാർത്തീ പുണ്യപിട്ട് ഞാനില്ലോ, നിന്നേ
 സുദരബിംബത്തിലെ പുർവ്വകായാള്ളാദത്തിൽ?
 തെച്ചിപ്പുവിതളിലെ പ്രവിശംപതിച്ചുന്നേ
 അന്നണിയിച്ചു മലയജസൗരദംകൊണ്ടു
 കൊച്ചു കൈവരിയിലെ സ്ത്രീഗാലാവനല്ലോ
 ധന്യമാം ഭവൽക്കണ്ണംനാളത്തിൽപ്പുണാരങ്ങൾ?
 സ്വർണ്ണഗോളകയുടുപ്പിച്ചു ഞാനില്ലോ നിന്നെ-
 പ്ലിനൊ? ഞാൻ നവരത്നശ്രിരസ്ത്രം ചുടിച്ചില്ലോ?
 കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലീയിട്ടുകൊന്നും ഭവൽ-
 ക്കാനിമിൽക്കേഷ്ട്രം വലംവെച്ചിട്ടുമുഖല്ലിനേ,
 കേൾക്കാനും കഴിഞ്ഞില്ലു നടയ്ക്കലെരയാലിനേ
 നാക്കിൽനിന്നുതിരുന്ന ദേവീഭാവത്തം മേ,
 തിരുമുറുത്തെല്ലിക്കല്ലിങ്ങേൽ തുളനിൽ
 പരിശുശ്രിയിൽ ചിന്നിക്കിടക്കും നേദ്യച്ചോറിൽ
 കൊത്തുവാൻ പിന്നെത്തുമനുലപ്പാവിൻ നന്നി
 തത്തിട്ടും കുറുകലുണ്ടിന്നുമെൻ കാതിന്നുള്ളിൽ
 ഉണ്ടമാലകൾ കെട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുമോഞുമുത്-
 ക്കണ്ണധ്യാത്മ വടക്കുത്തിയെഴുന്നേറുവനേനെ
 എടുത്തുപൊക്കിതെതാഴുവിച്ചിരുന്നപളിപ്പോ-
 ഭളവിടപ്പോയീ ദേവി, വൃഥബ്രാഹ്മണിയമ?
 ഒന്നുരണ്ടല്ലോ പന്തീരാണ്ഡുകളോടിപ്പോയീ.
 പിന്നെയും ജഗത്തിന്റെ രക്തനാശിയിലുണ്ട്.
 പോറല്ലും മുരിപ്പാട്ടും ചതവും സമ്മാനിച്ച
 നീറലായ് ത്രഞ്ചർക്കാകെ നിലനിൽപ്പുകിൽക്കുടി
 മരിന്തില്ലോ ദേവി, നിന്നേ കോവിലിൽവെച്ചു
 മധുരീഭവിച്ച മർബാലുജീവിതസർഭ്ബം!
 അതു പോരയോ ദേവി, അതുപോരയോ, ധർമ-
 ഗതിയിൽ കുളിപോലും മുട്ടി ഞാനുഴനാലും?

കുട്ടാരാണന്നേ മുണ്ട്

കുട്ടാരാണന്നും നമ്പുതിരിയാണ, റിയില്ല!
 കട്ടിപ്പുംവുംജല്ലാതുട്ടത്തിട്ടില്ലോ ശ്രീമാൻ.
 അടിക്കോന്തലയെന്നാലരയിൽ പൊക്കിൾക്കീഴിൽ
 മടക്കിക്കുത്തിപ്പോന്നു മരിക്കുന്നതുവരെ
 ഇല്ലത്രു പരുങ്ങുമോഞ്ഞല്ല സാക്ഷാൽ തിരു-
 നേല്ലിക്കു പിണ്ടംവെക്കാൻ പണ്ടു പോയപ്പോൾപ്പോലും!
 കുട്ടാരാണന്ന ഹാ, കട്ടിപ്പുംവുതാനുടുത്തിട്ടും
 ചൊട്ടിത്തോർത്തുമുണ്ടനേ ധരിച്ചിട്ടുള്ളു ലോകം!

ഉഞ്ഞ

എട്ടാവും മൺ കുട്ടാരാണന്നേ കഷണിയിൽ-

തത്ത്വിയ വെയിൽച്ചുടാൽ കണ്ണുകൾ മിചിയുനോൾ
കിണ്ടിവെള്ളത്താൽ പല്ലുതേക്കലും മാവിനില-
കൊണ്ടു നാവിലെ വിട് വടിച്ചുകളയലും
കഴിഞ്ഞാൽ കട്ടിപ്പാവു കെട്ടുന്നു മുലക്കീഴിൽ,
കഴുത്തിൽ കൈകേരുമായ മുറ്റേതകറിങ്ങുന്നു.
പുല്ലുചെത്തുന്നു; പഴുക്കൾക്കിട്ടുകൊടുക്കുന്നു.
'കൊല്ലരുതാരും പഴുക്കളേ'യെന്നാരാളേംടും
വിളിച്ചു പറയുവാൻ നിൽക്കാതെയടുക്കളേ-
കിളിവാതിലിന്നേരേ കണ്ണുകൾ പായിക്കുന്നു;
കയറേണമോ തെങ്ങിൽ നെല്ലിയിൽ മുരിങ്ങയിൽ
കരുമുസയിൽ? പരിഗ്രഹമെന്നാശിക്കുന്നു?
ഒടുവിലസനവില്ലാഡിയിൽ മുങ്ങിക്കുള-
കടവിന്നാഡിമുഖമദ്ദേഹം നടക്കുനോൾ
വഴിയിൽക്കാണ്ണു പുച്ചക്കാടുമോ നായ്ക്കാടുമോ?
വഹിയാ പിന്നീടാറുക്കാലടിപോലും വെക്കാൻ
വാക്,വാൽമരികയും തിണ്ടത്തുവെച്ചാ ശ്രേഷ്ഠംൻ
പോകയാരെയാരു പുല്ലും മുറവും സ്ഥാപിക്കാൻ!
മൺ മുന്നാവും കുളിതേവാരാൽപ്പരം പുജാ-
മൺിയൈച്ചുകൊണ്ടിപ്പുമുണ്ടുവെന്നാഴേക്കു, നാൽ
ഉന്നണ്ണാരു കരിക്കാറുക്കുപ്പിപോൽ ശ്രദ്ധാവൃർദ്ദ-
മാണ,തു സമാപിപ്പു പാടുരാശിതന് മുടിൽ.
മുന്നാഴിയിച്ചുരും മോർക്കലുകഴുകലും
മുറ്റേതക്കാന്താരിയും വെളിച്ചുണ്ണയുമുപ്പും
കിട്ടണമെന്നെയുള്ളു കുട്ടാരാണനു; പക്ഷേ,
കിട്ടിയാൽ കൊള്ളാമതെ കുടിക്കുറിനുശേഷം
കൊടുക്കയ്ക്കതൻ കഷ്ണം, കട്ടുന്നരാരു കരി-
വെറ്റിലക്കീരും, പുകയിലബന്ധിയും കൂടി.
പന്നിയുർത്തിങ്ങൾതെന്നാഴുതെത്തുവെന്നാഴപ്പോ പക്ഷേ,
പാണ്ടിശാലയിൽക്കേരി മുറുക്കാൻ മേടിക്കുന്നു!
മുറുക്കു കഴിഞ്ഞാലോ ചകലാസൗക്കുന്നു,
മുറിയ്ക്കു മുടിപ്പുതച്ചിതിപ്പു പടിയിരുത്തു
വേനലായാലും വർഷമാകിലും; ത്രിസന്യക്കു
പാനിവെള്ളംകൊണ്ടുത്തു ശായത്രി ജപിക്കുന്നു.

ഉഞ്ഞ
ഞെട്ടിയില്ലപോൽ കുട്ടാരാണനന്നവതേതഴിൽ
പൊട്ടിയ ഭോംബാൽ പത്തായങ്ങൾ തീപ്പിടിച്ചിട്ടും.
തോളത്തു കൈകേരുകില്ലേ, തൊടിയിൽ ചെമ്മണ്ണില്ലേ?
പുള നട്ടാനാലീരൻ കുളിക്കാൻപോകുംവരെ!
ഞനുമാത്രമേ കഷ്ടം: നാട്ടുകാർ പറയാറു-
ണ്ണിനുമാണ്ഡരുതിയിലില്ലക്കാർ കൈകെരുക്കുനോൾ,
“മരിച്ചു കുട്ടാരാണനിന്തിവസമാണാലേ?
ധരിച്ചിടിപ്പോ ചൊട്ടിതേതാർത്താഴിച്ചുന്നും പാവം!”